

Utorak, 3. maj 2006.
Svedok Radoje Trifunović
Svedok P-021
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Dobro jutro. Svečana izjava koju ste dali gospodine pukovniče na početku svog svedočenja, još uvek je na snazi. Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Dobro jutro. Dobro jutro svima u sudnici.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT VASIĆ

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dobro jutro gospodine.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, ono što sam vas juče zamolio da napravite pauzu nakon mog pitanja i ja nakon vašeg odgovora, i danas bi bilo dobro da tako radimo zbog prevoda i transkripta. Juče ste nam govorili nešto o dokumentima koji su vođeni u komandi Operativne grupe Jug, znači o ratnom dnevniku, delovodniku prispelih naređenja, o knjizi referisanja. Mene interesuje da li nam možete reći ko je vršio kontrolu upisa podataka u ova dokumenta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Načelnik štaba i komandant.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je prevashodni zadatak načelnika štaba bio da brine o ispravnosti i tačnosti dokumenata koje vode organi komande?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ovde smo vam moj uvaženi kolega i ja predočavali određena dokumenta, naređenja Prve vojne oblasti, naređenja komande Operativne grupe Jug. Mene interesuje da li se možete složiti sa mnom da je komandant Operativne grupe Jug nakon što je primao naređenja pretpostavljene komande, i nakon što su ona obrađena u okviru komande Operativne grupe Jug, u okviru štaba, sva ta naređenja pretpostavljene komande pretočio u svoja naređenja komande Operativne grupe Jug svojim potčinjenim jedinicama?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Najveći deo naređenja u procentu od 80 posto do 90 posto je pretočeno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Imajući u vidu ovaj procenat, da li biste se mogli složiti da su sva bitna, znači, važna naređenja bila pretočena u naređenja komande Operativne grupe Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, slažem se. Sva bitna naređenja. Sva.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislim da bi možda bilo fer da pogledamo ponovo dokazni predmet 429. Pretpostavljam da ste juče bili i umorni kada ste crtali onu skicu, pa bih nešto da vas samo pitam. To je ona skica komandnog mesta, da ne bi bilo nedoumice.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da ne bi bilo nedoumice, moram da vas pitam: Ovako kako ste nacrtali ove prostorije, izgleda kao da se iz prostorije ulazi iz jedne u drugu. Da li je tamo bilo nekakvog hodnika?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Bio je hodnik. Izvinjavam se. Bio je hodnik između ovih prostorija i operativne sale. Ja se izvinjavam, ja ovu zgradu posle 15 godina i ove stolove i stolice za koje ste pitali, ne mogu precizirati. Da vam bude to jasno. Hodnik sam ispustio, ne namerno, nego... evo, kažete da sam bio umoran. Jeste, hodnik je bio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Zato sam ja i mislio da je pravično da se vratimo na ovo pitanje, kako bi ovaj, možda nedostatke ispravili. Da li bi bili ljubazni da nam kažete, ovaj silazak u donje prostorije, da li se on nalazi u hodniku, na kraju hodnika? Da li se sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Prije bi bilo da je tako. Ne mogu da se sjetim. Prije bi bilo da je silazak dole bio iz hodnika, da. Nisam precizan gospodine Vasiću. Ne mogu da budem precizan ovde. Ovo je na osnovu sjećanja i to je približno tako. Hodnik je postojao. Ulazak je bio tačno iz hodnika dole, dobro. Sad sam se setio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I da li se iz hodnika ulazilo i u ove ostale prostorije: s jedne strane u operativnu salu, a s druge strane u ove prostorije sa leve strane koje ste nacrtali?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Koliko mislim u operativnu salu ne, a u ove prostorije da. U operativnu salu je bio ulazak direktno sa terase, sa ulice, a ovaj pomoćni izlazak tamo u ta pomoćna... u ta dvorišta u kojima su bile pomoćne zgrade gde su se nalazili agregati za opsluživanje komande stana i gde su se nalazila sredstva veze.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Bojim se da na ovoj skici... Prvo da vas pitam, je li bi mogli otprilike da nacrtate gde se taj hodnik nalazio, na skici?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa evo ovde. Ako sada ove kancelarije i radne prostorije koje sam nacrtao izbrišem, širina hodnika je bila oko metar. E sad, na sve ovo da dodam još jednu liniju i to bi bilo to... one su bile tu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala lepo.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Hodnik isto.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja bih zamolio za jednu instrukciju. S obzirom da na ovoj skici, ako budemo dodavali hodnik, bojim se da se ništa neće videti, da li je bolje da napravimo potpuno novu skicu ili da napravimo aneks ove, ove skice pod istim brojem dokaza?

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, da bih odgovorio na vaše pitanje, morao bih da znam šta tačno želite da učinite. Sada je jasno u ovom trenutku da je ovo jedna skica koja nije sasvim tačna. Da postoji hodnik između operativne sale i ovih manjih prostorija, da je na kraju tog hodnika bio ulaz u podrum, i ako vam nije potrebno da nešto tačno označite za neku drugu svrhu, onda mislim da nije potrebno da se radi nova skica, jer sve je ušlo u iskaz.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude na instrukciji. Ja se dakle dalje onda neću baviti ovom skicom. Hvala puno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine, budite ljubazni da prođemo kroz neke upise ratnog dnevnika, to je dokazni predmet 401. Molio bih vas da nađete upis za 4. oktobar 1991. godine u 12.00 časova. To je na stranici 12 engleske verzije, a na stranici... Jeste li našli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Niste mi rekli broj stranice.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Aha.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Koji? Recite mi datum?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je 4. oktobar...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A 4. oktobar.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... u 12.00 časova. Pokušavam da nađem na BHS-u.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, 4. oktobar. Može.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. U 12.00 časova. Molim vas, možete pročitati šta tu piše?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U 11.45?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja se izvinjavam, ja sam gledao engleski prevod i izgleda da je kod ovog upisa greška u datumu. Samo trenutak da proverim. Ali možete, možete krenuti s ovim upisom s kojim smo počeli – 4. deseti u 11.45.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Komandant Operativne grupe Jug pukovnik Bojat, izdao je ovlašćenje potpukovniku Lukić Branislavu da neposredno komanduje i koordinira svim dejstvima na pravcu napada Drugog jurišnog odreda. Zavedeno pod rednim brojem 2020/1173 u komandi 453. mehanizovane brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Gospodin Lukić Branislav je onaj oficir koga smo već spominjali, koji je preuzeo komandu nad Drugim jurišnim odredom, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Da neposredno komanduje i koordinira svim dejstvima na pravcu napada Drugog jurišnog odreda". Tako je saopšteno, tako sam upisao. A taj akt je zaveden u komandi 453. brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Hvala vam. Da li možete pogledati upis za 8. oktobar u 23.10?

ADVOKAT VASIĆ: To je za moje uvažene kolege na engleskom stranica 18.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A za vas gospodine, to je ova stranica koja se završava brojem 452 gore. Jeste li našli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Našao sam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Molim vas pročitajte?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Zvao pukovnik doktor Vuk Obradović, interesovao se da li se jedinice ustaša predaju i koliko ih se predalo. Tražio je da se komandant Operativne grupe Jug upozna da u toku 9. desetog radi po svom planu, po prvobitnoj odluci, bez obzira na stanje i ponašanje ustaša. Ne treba računati na jaču vazduhoplovnu podršku".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li je zvat komandant?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. I

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se iz ovog upisa može videti da je gospodin Vuk Obradović zapravo češće kontaktirao telefonom komandu Operativne grupe Jug, kao jedinicu koja mu je slala svakodnevne izveštaje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Vrlo često.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Budite ljubazni, pogledajte sada unos za 9. oktobar u 8.00 časova.

ADVOKAT VASIĆ: Za moje uvažene kolege to je stranica 19 na engleskom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A za vas gospodine, to je stranica koja završava sa 453.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Našao. Nađem ja to brzo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Budite ljubazni pa pročitajte?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "U komandi Operativne grupe Jug stigao je komandant Prve vojne oblasti i dao zadatak da Operativna grupa Jug drži pojas od reke Vuke do Dunava. Odredio je precizno zonu odgovornosti i dao podatke o ostalim jedinicama Prve vojne oblasti. Izneo je podatke o stanju teritorija u zoni dejstva Prve vojne oblasti".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo. Da li bi se na osnovu ovoga moglo zaključiti da je 9. oktobra zapravo precizirano da je operativna zona Operativne grupe Jug na severu do reke Vuke i Dunava... i da je zapravo tek 18. jedanaestog naredjenjem Prve vojne oblasti Operativnoj grupi Jug naredeno da pređe mostove i da zasednu i ostatak grada?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: On nije doneo nikakav papir, nikakav akt kojim je ovo regulisano. On je došao dan posle postavljanja komandanta Gardijske brigade na dužnost komandanta Operativne grupe Jug. Piše da se upozna sa stanjem i da informiše komandu o stanju na teritoriji. Ovo je u tom trenutku sigurno precizan zadatak – drži pojas od reke Vuke do Dunava. Tako mu je saopšteno usmeno. Ne sećam se da je donio bilo kakav akt, jer da je akt, onda bi bio zabeležen i bio bi precizno razrađen.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. A da li se sećate da su i naredjenja za borbena dejstva Operativne grupe Jug upravo bila negde u skladu sa ovim o čemu sada

pričamo, da je zadatak jedinica bio podeljen u dve faze u kojoj je druga faza izbijanje na reku Vuku i Dunav?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Druga faza?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, to je druga faza.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To, sad ako hoćete da se vraćamo na odluke u određenom periodu, tačno stoji: prva faza do, druga faza do. Ako hoćete precizno – idemo.

ADVOKAT VASIĆ: Molim vas ako možemo da pogledamo dokazni predmet 410. Ako možemo gornji deo malo da uvećamo? Hvala lepo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo je odluka za produženje napada. Je li vidite?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo na monitoru. Nisam našao u materijalu, ali mogu da radim sa ovoga.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala lepo. Ovo je dakle odluka Operativne grupe Jug od 29. desetog za produženje napada Operacije Vukovar, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: E, u prvoj tački piše: "Odlučio sam..." i možete da pročitate tu prvu tačku i drugu tačku, koja govori o etapama ovog napada.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U okviru prve tačke: "Odlučio sam jednovremenim i energičnim dejstvom svih snaga uz avio i artiljerijsku podršku, uz ubacivanje dela snaga, produžiti napad na čitavom frontu, glavnim snagama na pravcu: ulica Sajmište, ulica Dalmatinska, ulica Alije Alijagića, Trg Republike. A pomoćni: Vučedol (šuma Mala Dubrava), naselje Mitnica, sa ciljem – u prvoj etapi operacije ovladati naseljem Mitnica i odseći ga od ostalog dela grada, naselja Šeste proleterske divizije i delom grada u rejonu ulica Ognjena Price i Alije Alijagića. A zatim u drugoj etapi operacije izbiti na reku Vuku i Dunav. Operativni raspored: pet Jurišnih odreda".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li na osnovu ovog naređenja se možemo složiti da je dakle druga krajnja etapa ovog napada bilo izbijanje na reku Vuku i Dunav?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jasno je iz odluke komandanta.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Zamolio bih vas sada da se opet vratimo na dokazni predmet 401, koji je ovaj ratni dnevnik, i da nađemo upis za 10. oktobar u 7.00 časova.

ADVOKAT VASIĆ: To je za moje uvažene kolege na strani 20 engleskog.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A vi pretpostavljam da ste našli već?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. 7.00, 10. deseti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, hvala. Budite ljubazni, pročitajte ovaj unos?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Stiglo je naređenje Komande Prve vojne oblasti kojim se reguliše formiranje punkta za kontrolu transporta artikala, hrane i lekova za civilno stanovništvo u Vukovaru od strane Republike Hrvatske".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate da je naređenjem Prve vojne oblasti dakle određen kontrolni punkt da bi se dakle, proverio samo ovaj konvoj hrane i lekova, kako u njemu ne bi bilo oružja, municije i eksplozivnih sredstava?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se sećam, u naređenju upravo tako stoji.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I da li se sećate da u ovom naređenju zapravo stoji da se nakon tog pregleda konvoj propusti da uđe u Vukovar bez problema?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se, jer tačno je naloženo da mora proći i biti uručeno stanovništvu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče vas je moj uvaženi kolega pitao u vezi sa konvojem oko one zabeleške u izveštaju koja govori o tome da jedinice JNA iz kasarne nisu mogle garantovati bezbednost konvoju na hrvatskoj teritoriji koja je pod kontrolom hrvatskih snaga.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To je u izveštaju mislite, jel? - Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mene interesuje, imajući u vidu ovo, da li se sećate da je zapravo bio problem što hrvatske snage odbrane nisu htele da otvore svoje linije zaprečavanja prema jedinica JNA i da propuste ovaj konvoj, i da je to bio osnovni problem zbog čega konvoj nije prošao prema centru Vukovara?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja mogu da potvrdim da su razlozi onakvi kakve sam napisao u izveštaju, a mislim da su tu negde. Prema tome, odgovaram vam da je tačno samo ono što sam u izveštaju napisao, a u vezi je sa tim problemom, koliko se sećam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, svakako to što ste napisali u izveštaju, možemo se složiti da je logično da jedinice JNA nisu mogle garantovati bezbednost konvoju na teritoriji koju su regulisale i kontrolisale hrvatske snage, zar ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je sigurno. Tu nema dileme.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li bi bili sada ljubazni da u ratnom dnevniku, dokazni predmet 401, nađete upis za 17. oktobar 1991. godine u 6.30?

ADVOKAT VASIĆ: Za moje uvažene kolege, to je stranica 27 engleske verzije.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: 17. novembar?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: 17... Izvinjavam se, za 17. oktobar u 6.30.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Našao sam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Budite ljubazni pa nam pročitajte?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Naređenje Komande Prve vojne oblasti: strogo pov. Od..." ovo je Škorić upisivao, pa ne mogu baš njegov rukopis da pročitam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U engleskom prevodu piše od 16. oktobra.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Od 16.? Dobro. Jeste 16. oktobar. U naređenju se navodi da se... da i pored velikih gubitaka, ustaške snage otvaraju žestoku vatru, takođe sa prostora sela Ilok, ima jedno selo ispred, nisam... ne znam koje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U prevodu piše "Tovarnik"?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Tovarnik, Ilok i Sotin, jeste. "Ustaše su se povukle po grupama i sklonile po šumama, posebno na desnoj obali Dunava, od Opatovca do Jakubovca. S toga je Dunav od Opatovca do Jakubovca....", ne mogu prethodno da pročitam. Možda možete vi?

prevodioci: Molimo vas da govorite jedan po jedan. Hvala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Stoji, ali...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja njegov rukopis...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... da je umesto toga....

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, stalno se preklapate sa svedokom, tako da prevodioci ne mogu da vas prate.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala časni Sude. Povešću računa.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste da ne možete da pročitate. Ja ću pokušati. Dobro. A vi pokušajte da vidite da li to piše tu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: "Zbog toga naređujem da komande 12. korpusa i Prve proleterske gardijske motorizovane divizije sa svih komandnih mesta..."

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "...da u svim..." Da, mogu li ja sad?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: "...da u svim selima formiraju komandna mesta".

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li zapravo ovim naređenjem Prve vojne oblasti se regulišu dejstva prema snagama hrvatske strane na području Tovarnik, Ilok i Sotin, koje dejstvuju po jedinicama JNA, znači polovinom oktobra 1991. godine?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Prvo, ne shvatam tako, ni... procenjujući ovaj sadržaj. Drugo, koliko ja znam, komanda Operativne grupe nijednim naređenjem nije dobila ovakav zadatak... ni u jednom periodu izvođenja vukovarske operacije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, ovaj zadatak se odnosio samo na pripadnike 12. korpusa i Prve proleterske gardijske motorizovane divizije, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja tako shvatam sadržaj ovog upisa iz naređenja komande Prve vojne oblasti. Ako ima naređenje, ja bih ga mogao protumačiti preciznije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Zamolio bih vas sada da vidite...

TUŽILAC SMITH: Prigovor, odnosno intervencija, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Smith, izvolite.

TUŽILAC SMITH: U transkriptu na strani 10, red 12, mislim da je došlo do greške u prevodu, budući da je pročitano šta tu stoji u ratnom dnevniku, a tu stoji da uprkos velikim gubicima koje su pretrpele ustaše, da se oni i dalje odupiru teškim artiljerijskim napadima. A u transkriptu stoji da oni i dalje otvaraju tešku artiljerijsku vatru. To je odgovor svedoka. Međutim, mislim da je verovatno pogrešno pročitano ono što je unešeno u dnevnik.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, evo čuli ste šta je Tužilaštvo reklo.

ADVOKAT VASIĆ: Čuo sam časni Sude. Možemo zamoliti svedoka da ponovo ovo pročita. Ja... Meni se čini da je svedok pročitao upravo ono što je ušlo u transkript. Pa evo, zamolićemo ga...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, taj unos za 17. oktobar 1991. godine u 6.30, da li biste bili ljubazni da ovu... dakle, prvi deo ovog pasusa, pošto pretpostavljam da moj uvaženi kolega samo na taj deo prigovara, da li možete ponovo pročitati?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Potrudiću se da... Verovatno će sad ići bolje: "Naređenje komande Prve vojne oblasti, strogo pov. Broj 1614-82/... od 16. desetog 1991. godine. U naređenju se navodi da i pored velikih gubitaka, ustaške snage odolevaju žestokim vatrenim udarima". To je završeno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Evo, sad smo to razjasnili. Sad bih vas zamolio da se vratimo na ovaj unos od 19. desetog. Ovde piše od 01.00 do 10.30.

ADVOKAT VASIĆ: Za moje uvažene kolege to je straica 28.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li ste uspeli da nađete?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Od 01.00?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, znači...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo trenutak. Od 00.30, je l'?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: 19. oktobar od 01.00 do 10.30.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Od 00.30 do 01.00?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Sledeći upis?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A sledeći je od 01.00 do 01.30. Je l' u redu?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, izvolite, pročitajte, molim vas?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Ustaške snage dejstvuju artiljerijskim oružjima po rejonu kasarne u Vukovaru".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ovaj upis je unet, pretpostavljam, na osnovu izveštaja koji ste dobili iz kasarne u Vukovaru?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, verovatno je to primio dežurni operativni. Pretpostavljam da ja nisam bio tu. Po onom principu da ubeleži u beležnicu i da izjutra mi saopšti to da unesem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, ovo ste zaključili, imajući u vidu...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moguće i da sam bio, znači, princip unošenja podataka u ratni dnevnik, odnosno samu tehniku, u vremenu kada ja nisam bio tu ili neko od operativaca u timu dežurnog, išlo je ovako. A to se uglavnom odnosilo samo u toku noći, inače do 00, do 24 sata smo svi bili operativci tu i mi smo unosili to.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, to ste objasnili. Ja sam upravo zaustio da vas pitam da li ste zaključili da je možda dežurni zapisao ovo u svesku, s obzirom na vreme kada je upis, znači jedan sat po ponoći, i da biste vi bili tu samo ako ste bili dežurni oficir...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moguće.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... inače ne biste bili?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moguće da je dežurni oficir, pa mi je saopštio ujutro, pa sam upisao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio, ako možemo, na ekranu da nađemo, stranicu koja nosi iz ovog dokaznog predmeta 401, stranicu koja nosi oznaku ERN 0293-5446. Znači, 0293-5446. Moram da ponovim broj. Tako je.

ADVOKAT VASIĆ: To je ono s početka što smo tražili, međutim u engleskom prevodu su pretumbani datumi 4. i 6. oktobar, pa ja nisam mogao naći na BHS-u. Ovo je znači stranica na BHS-u. To je unos za 12.00 časova.

ADVOKAT VASIĆ: Za moje uvažene kolege to je na engleskom stranica 12.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Jeste li našli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam. Datum u ratnom dnevniku?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U ratnom dnevniku datum je 4. deseti u 12.00 časova.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije u 12.00 nego u 11.45. Ja ne znam kako to... 4. deseti. Ovo što je pukovnik Bojat izdao ovlašćenje, jel'?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Na ovoj strani koja je na ekranu... Vidite na ekranu stranicu devnika? To je ovaj drugi upis na toj stranici. Sad ćemo ga pronaći ovde.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa ovde kod mene fali onda u ovom materijalu ova stranica. Dobro, onda ima ovde na kompjuteru.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pogrešno je spojen ovaj ratni dnevnik i to je bio razlog zbog koga sam tražio ovaj dokument i ja tako dugo...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se, onda ima. Da, vidim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I to je na stranici koja se završava sa 446...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... ovaj drugi unos od početka. Imate ga i na ekranu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Na ekranu ga imam. Ovde ga nemam izgleda. 446, samo trenutak. Evo, imam i ovde, izvinjavam se.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni i pročitajte nam ovaj unos.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U 12.00 sati... u 11.00... u 12.00: "Izviđački organi u Prvom motorizovanom bataljonu izveštavaju da se u staroj i novoj bolnici nalazi štab ustaša koji su pod zemljom".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ovaj unos ste vi izvršili na osnovu izveštaja koji ste dobili od organa Prvog motorizovanog bataljona, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. I u primedbi piše: "Upoznati svi organi komande".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li biste bili ljubazni sada da nađete upis za 19. novembar u 14.00 časova?

ADVOKAT VASIĆ: Za moje uvažene kolege stranica 41 na engleskom.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Za 19. deseti?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Za 19. jedanaesti u 13.00 časova... u 14.00 časova, izvinjavam se.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni i pročitajte, ako možete?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Komandi Operativne grupe Jug javljeno da ustaške vlasti nisu primile konvoj od 16 autobusa sa civilima koji su upućeni u Županju. Isti su vraćeni u zonu odgovornosti Operativne grupe Jug".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se ovde govori o onom konvoju o kojem ste... civila koji su trebali da izađu iz Vukovara i koji su vraćeni od strane hrvatskih vlasti, koje ih nisu prihvatile, o čemu ste juče odgovarali na pitanja mog uvaženog kolege?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, to znači. Ja sam u izveštajima koje smo slali pretpostavljenoj komandi preciznije to... kad je sa kojeg punkta vraćeno - stavio ovo. Uglavnom nisu primale. Vraćali su ih sva tri dana. I ovo isto je relevantan i tačan podatak.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I ovo vraćanje konvoja stvaralo je velike probleme...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... komandi Operativne grupe Jug u smislu sada obezbeđivanja konvoja, ishrane, smeštaja, kretanja po teritoriji, određivanja novih pravaca, predaje, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Potpuno tako. Ogromni problemi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam puno. Sada ćemo ostaviti na trenutak ovaj ratni dnevnik i pitao bih vas sada opet nešto iz rada komande. Rekli ste nam, videli smo u zapisu u ratnom dnevniku da su održavane i telefonske veze, odnosno

telefonski kontakti sa šefom kabineta SSNO-a Vukom Obradovićem. Pretpostavljam da je bilo i drugih telefonskih veza sa komandom Prve vojne oblasti, pa me interesuje gde su upisivani oni izveštaji i ona naređenja koja su telefonom stizala od pretpostavljene komande, dakle od Prve vojne oblasti i SSNO-a i gde su beleženi izveštaji koje je komanda OG Jug slala ovim pretpostavljenim komandama... telefonom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Biću precizan. Rukovalac u tom delu centra veze, major Tatić, i mislim da su bila još dva zastavnika, primali su telefonske pozive. U zavisnosti od toga ko šalje i kakav je nivo i značaj telefonskog poziva, regulisano je bilo ovako: ako traži kabinet komandanta ili načelnika štaba, ili načelnika Operativne, a oni nisu tu nijedan, načelnik kabineta, ako je neka informacija manjeg značaja, saopštava rukovodnim sredstvima veze da upiše i da to kasnije prenese komandantu ili nekom iz štaba. Ako je tu neko, onda je jasno da vezu preuzima to lice. Od pretpostavljene komande, kabineta i Prve vojne oblasti najčešće nisu upisivali ništa. Ako je bilo hitno, pronađe se starešina koji bi mogao da primi, primi informaciju putem telefona. Kad su u pitanju potčinjeni, kad su oni slali izveštaje, oni su u takvim slučajevima primenjivali tajni razgovor. Na tom centru veze postoji jedan blok formalizovanog obrasca u kome rukovalac na sredstvu veze upisuje. Najčešće je bilo, znači, putem razgovornika kodiranog, ali bilo je i otvoreno. Onaj koji izveštava, saopšti kome da se to prenese, da li direktno komandantu ili nekom drugom organu komande, i rukovalac na sredstvu veze to je obavezan da uradi. On je imao neku beležnicu pored... pomoćnu, gde je evidentirao – sa ovim sam upoznao Trifunovića, sa ovim Mrkšića i tako dalje. Znači, komunikacija je morala ići tako, jer je sam ambijent i sama frekvencija u operativnoj sali bila takva da se mogu naći neki od odgovornih starešina, a možda i ne. I to je i praksa takva. Ne govorim ja o šifri i onom kako se šifrovano šalju akti, govorim...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Svaka dakle, informacija koja bi stigla telefonom, kako ste to objasnili, i od pretpostavljenih i od potčinjenih jedinica, svaka bitna, znači, naređenje ili informacija, bila bi upisana na ovaj način, od strane lica koja su bila držala vezu u komandi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo ovo da pojasnim. Ako je neka bitna a nije tu komandant, načelnik štaba ili neko kome treba da se saopšti, ovaj je ne saopštava, ovaj ne saopštava rukovaocu veze. Samo pita kad će taj biti i kasnije će. Taman posla neke stroge, strogo pov., koje bi se ticale samo ličnosti komandanta, da saopštava.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Na pitanje mog uvaženog kolege, juče ste, čitajući izveštaj komande Operativne grupe Jug za 19. novembar, u kome se navode komandanti mesta koje je komandant Operativne grupe postavio...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... rekli da na osnovu ovoga dokumenta za upis u ovom izveštaju za Komandu mesta, odnosno regije Ovčara, Jakubovac, Grabovo, gde je naimenovan potpukovnik Vojnović, rekli ste da je njegovo naimenovanje od 19. jedanaestog. Ja bih vas pitao, s obzirom da se ovde radi o...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Je li mogu da pronađem akt da vidim? Ne sećam se je li 19. Ja se sećam da je komandant, kad je u pitanju promena komandovanja u određenom rejonu, regulisao i promenu komande.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je dokazni predmet 418. To je u tabulatoru 27.
SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo što nas interesuje je na drugoj stranici ovog izveštaja koji nosi oznaku ERN 0467-2870.
SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Videli ste, ovo je izveštaj od 19. jedanaestog?
SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Vidim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Na strani koju sam malopre izrekao, stoji da u tački 3, da selo Ovčara, selo Jakubovac i selo Grabovo, komandant mesta potpukovnik Mišović Slobodan, a po njegovom izlasku iz zone odgovornosti...
SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... potpukovnika Mišović Slobodana, dakle, a po njegovom izlasku iz zone odgovornosti OG Jug, postavljen je potpukovnik Vojnović Milorad.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Postavljen je naredbom. Ovo je sad izveštaj i ako ste приметili, nekako nije baš jasan. To je slabost operativca. A postavljen je naredbom. E sad se ovde izveštava da je postavljen.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. To sam razumeo. Nego sam hteo da vas pitam: imajući u vidu da je ovaj izveštaj zapravo obuhvatao period od 18. jedanaestog u 18.00 časova do 19. jedanaestog u 18.00 časova...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... jer to je period... to je izveštaj za jedan period od 24 sata?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je moguće da je potpukovnik Vojnović Milorad još 18. postavljen za komandanta mesta na ovom prostoru, a pogotovo imajući u vidu da je još 18. jedanaestog njegova jedinica na ovom prostoru čuvala zarobljene pripadnike Mitničke brigade? Dakle, moje pitanje je da li postoji mogućnost da je to naređenje...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Njemu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... još 18. jedanaestog doneto da se on postavi za komandanta mesta u ovom rejonu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ipak mislim da je postavljen 20. s obzirom da je naredba od 20. Moguće je da sam ja pripremio naredbu 19. za 20., pa sam izvestio da će biti postavljen. I u izveštaju stoji da će biti postavljen. Da, 20. u 6.00 sati je izdao naredbu gde se tačno postavlja komandant Vojnović. Možda je on meni naredio uveče 19. da ja napišem. Verovatno je tako bilo: "Stavite u izveštaj da će Vojnović biti..." i tako i stoji u izveštaju: "Upišite naredbu za postavljanje". Naredba je od 20. u 6.00 i tad se može smatrati da je on dobio i da je od tada.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete reći koji je broj te naredbe?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ima naredba. Ne znam koji je broj. Ja sam ovo u pripremi zabeležio, jer je komandant 20... To je naredba o tome da komandanti mesta u zoni odgovornosti preuzmu punu odgovornost za funkcionisanje vojne vlasti u skladu sa naređenjem, već od 9. jedanaestog... Moguće je da je 19. Izvinjavam se, moguće je da je 19. pisano. Ne mogu sada da nađem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja vas ovo pitam i moram sada da vam predočim iz razloga opet pravičnosti, da se 20. partizanska motorizovana brigada sa područja Ovčara, Jakubovac, Grabovo, povukla 17. jedanaestog...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... i da je ovu zonu, ja tvrdim, 18. jedanaestog 1991. godine preuzela 80. motorizovana brigada.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. To je tačno. To je tačno. Moglo je biti usmeno da se preuzme a naredba je od 19. Mislim da je naredba od 19.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, rekli ste da je moguće da mu je usmeno naređeno 18. a da mu je pismena naredba poslata 19. jedanaestog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. I mislim da je to onda faktički tako. Evo, sad sam pronašao u nekoj zabelešci da je 19. pisano.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da li se sećate da je u periodu od, znači nakon 16. jedanaestog 1991. godine, 80. motorizovanoj brigadi od strane komandanta Operativne grupe Jug, znači od 16. jedanaestog do 20. jedanaestog, prepočinjen odred Teritorijalne odbrane Stara Pazova, zatim oklopni bataljon 544. motorizovane brigade i taktička grupa 195. motorizovane brigade? Dakle, moraću da ponovim da bi ušlo u transkript. Prepočinjen je dakle oklopni bataljon 544.

motorizovane brigade i taktička grupa 195. motorizovane brigade za izvršavanje zadataka upravo na prostoru Jakubovac, Grabovo, Ovčara. Da li se toga sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se šta je, šta je prepočinjavano 80. Sećam se oklopnog bataljona jedino. I to nije išlo sve istog dana. To je...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, ja upravo sam i rekao da nije išlo istog dana. Išlo je u periodu od, dakle, od 16. jedanaestog do 20. jedanaestog, a...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Sećam se samo da smo ih pojačavali, da ih je komandant pojačavao, odnosno prepočinjavao određene jedinice. Ne sećam se tačno koje, ali to je lako utvrditi prema zabeleškama ili... ili naredbama.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, evo...

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio da nam pokažete na ekranu po Pravilu 65ter dokument broj 577 i nosi oznaku ERN na BHS-u 0327-1247, a na engleskom je 0327-1247, 0327-1247.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Vidite na ekranu to naređenje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li biste bili ljubazni da nam ga pročitate?
SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Regulisanje pitanja prepočinjavanja narednjem: u cilju objedinjavanja komandovanja za naredna dejstva prepočinjavanja oklopni bataljon 544. motorizovane brigade 80. motorizovanoj brigadi. Sva pitanja oko prepočinjavanja regulisaće komanda 80. motorizovane brigade. Do dobijanja novog zadatka oklopni bataljon 544. motorizovane brigade izvršavaće zadatke u skladu sa odlukom od 16. jedanaestog 1999. godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I budite ljubazni, samo datum kada je doneto ovo naređenje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U 8.00, 20. jedanaestog.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala. Časni Sude, ja bih predložio da ovaj dokument bude uvršten u dokaze?

SUDIJA PARKER: Biće uvršteno.

TUŽILAC SMITH: Časni Sude?

SUDIJA PARKER: Gospodine Smith, izvolite.

TUŽILAC SMITH: To je već ponuđeno na usvajanje i to kao dokazni predmet broj 420.

SUDIJA PARKER: Da li je to bilo u vašim tabulatorima?

TUŽILAC SMITH: Da časni Sude, kao tabulator broj 29.

ADVOKAT VASIĆ: Ja se izvinjavam, časni Sude. Hvala uvaženi kolega na ovoj pomoći. Sada bih zamolio da nam se prikaže dokazni predmet 372.

SUDIJA PARKER: Ne znam gospodine Vasiću da li ste čuli ovo što je rečeno. Da li ste čuli?

ADVOKAT VASIĆ: Da, hvala časni Sude. Hvala, časni Sude, malo...

TUŽILAC SMITH: Časni Sude, kako bih pomogao, ovaj konkretni dokument nema broj tabulatora, jer se odnosi na jednog prethodnog svedoka.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala gospodine Smith. Tačno je, to je dokument koji je Odbrana uvela preko prethodnog svedoka.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, da li vidite ovaj dokument?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni ako možete da nam kažete da li iz njega proizilazi da je ova taktička grupa 195. motorizovanje brigade prepočinjena 80. motorizovanoj brigadi 19. jedanaestog 1991. godine u 8.00 časova?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je ova taktička grupa pretpočinjena 80. motorizovanoj brigadi za obezbeđenje šireg rejona Ovčara, Jakubovac, Grabovo, kao i za to da bude u gotovosti za čišćenje rejona Mala Dubrava, naselje Mitnica?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komandant Operativne grupe je tačno definisao ovaj zadatak. Ovaj zadatak je znači zadatak koji je dat. A u ovoj tački 3, o narednim dejstvima, neke druge zadatke ili šire zadatke dobijaće od komandanta 80. Sasvim precizno i jasno. Ovaj je morao da izvrši, a neka druga... po njegovoj odluci.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je ova taktička grupa u svom sastavu imala preko 450 vojnika?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Brojke su tu negde. Oko 350 do 450, svih tih grupa i tih odreda koji su pristizali. Prema tome, zaključujem da je i ova mogla imati toliko.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada pri tom dodamo oklopni bataljon koji smo malopre spomenuli, da li bi taj broj prešao... bio oko 1.000 vojnika koji su pretpočinjeni 80. motorizovanoj brigadi u poslednja tri, četiri dana?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ako gledamo ovu taktičku grupu i oklopni bataljon, ne prelazi. Ne znam koja je još kažete prešla? Odred...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Teritorijalne odbrane Stara Pazova.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Stara Pazova. E, onda je tu negde ta cifra. Jer oklopni bataljon... do 300 brojno stanje, 300... 300... 400... 300... 400, 1.000, 1.100.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege nam govorili o grupi oficira bezbednosti koji su 19. jedanaestog u večernjim časovima došle u Negoslavce i rekli ste da su se oni kratko zadržali kod komandanta. Da li možete potvrditi da su se toliko kratko zadržali, da ni kafom nisu bili ponuđeni?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Čini mi se da nisu popili ni kafu. Nisu popili kafu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nakon toga ste rekli da su otišli prema Vukovaru, i vi ih nadalje više nikada niste videli. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je. Nisam... Nisam ih ja video, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se sećate, znam da je prošlo dosta vremena i da se nije lako setiti. Ali, ko je bio dežurni operativni oficir 18., 19. ili 20. jedanaestog 1991. godine? Da li, da li imate neka sećanja ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To je nemoguće setiti se. Pa čak i kad je definisano dnevnom zapovešću, već je to bilo vreme kad kaže kolega: "Možeš ti umesto mene". Ne može tu... nema nikakvog sećanja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Potpuno prihvatam da posle 15 godina je teško sećati se. A da li se sećate da li ste vi tog 19. jedanaestog bili u operativnoj sali za sve vreme dok je tamo bio komandant, odnosno da li ste otišli posle njega? 19. jedanaestog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: 19. jedanaestog kada su oni došli i kada su bili upućeni, znam da sam bio tu. Kada sam otišao na odmor, ne znam. Da li sam

otišao pre komandanta ili posle, jer posle se dešava situacija oko 20.00 da je tu i dežurni operativni, i da su iz jedinica stigle sve starešine i zadaci se mogu obavljati, samo se dobiju usmerenja i reguliše se pitanje odmora i pitanje praćenja situacije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. A recite mi da li se sećate ujutru 20. jedanaestog, da li ste vi bili na komandnom mestu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Ja sam bio izjutra... Izjutra sam skoro uvek bio. I to negde već od 7.00 - 8.00 sati.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je tada i komandant bio na komandnom... u operativnoj Sali, na komandnom mestu sa vama ujutro 20. jedanaestog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I on ujutru i u toku prepodneva nije izlazio sa komandnog mesta. Bio je u operativnoj sali u kojoj ste vi bili, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, izjutra da. Do ručka nije izlazio. Možda na terasu i tu malo okolo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kažete do ručka. To je ono vreme koje ste juče spominjali da je u kasno popodne, odnosno kažete, predveče, otišao...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... po vašem saznanju...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... u... na pozadinsko mesto u Berku?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ja sam ostao da crtam kartu i pravim te proračune i priloge za kartu, i komandant je izašao. U koje vreme, da li oko 16.00 ili 17.00. Novembar mesec, mrak već je valjda u 16.00, 17.00 sati. Kad se vratio, nije mi rekao odakle je došao. Nisam ga ni pitao. Ali sam saznao od starešina da je bio u ambulanti i dole u Berku, ili samo u jednom od te dve.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I rekli ste da se vratio negde posle ponoći?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, tu negde, posle ponoći. Ja sam već završio tu kartu. Pukovnik Pavković je bio sa mnom negde do 11.00. I on je posle negde otišao. Ja sam ostao da čekam komandanta zbog karte.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Rekli ste takođe na pitanje mog uvaženog kolege da ste čuli da je u komandu dolazio potpukovnik Vojnović oko... između 20.00 i 21.00, 22.00 časa?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, čuo sam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Imajući u vidu ovo što ste nam malopre rekli, on dakle nije mogao da se sretne sa pukovnikom Mrkšićem, jer je u to vreme, kako kažete, kako ste čuli, pukovnik Mrkšić bio u Berku, nije bio u komandi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam samo čuo da je hteo da se sastane sa pukovnikom, sa komandantom. A da li je on ostvario kontakt sa njim ili nije, ne znam, ne sećam se. Nisam se interesovao, jer nisam znao po kom pitanju je čovek došao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali po ovom tajmingu koji ste vi rekli, komandant nije bio na komandnom mestu u tom trenutku?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije bio u sali u Negoslavcima. Možda je bio u susednoj kući tu ili je bio jedno vreme, pa je otišao dole. Ne znam, njegovo kretanje ne znam. Kad izađe iz sale, ne pratim njegovo kretanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali po onome što ste nam rekli da ste čuli, on nije bio tu. Bio je ili u medicinskom centru ili u Berku - po onome što ste nam rekli da ste čuli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa da. U to vreme mislim da nije bio ovde u ovim prostorijama koje sam crtao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste nam da ste čuli da je u to vreme bio ili u Medicinskom centru ili na pozadinskom komandnom mestu u Berku?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači, nije bio na komandnom mestu koje ste crtali i tamo nije mogao sresti potpukovnika Vojnovića? To vas pitam. Ništa više.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC SMITH: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Smith.

TUŽILAC SMITH: Moj prigovor je da je svedok ranije rekao da je njemu bilo rečeno da se on nalazi u Berku ili u Medicinskom centru, ali da nije sasvim siguran gde je bio. Kaže da je on možda bio negde drugo, a ne na komandnom mestu. Prema tome, sada se od svedoka traži da špekuliše.

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite, nastavite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, ja moram da vam iznesem poziciju mog klijenta u odnosu na njegov boravak 20. jedanaestog. On zapravo tvrdi da je nakon sastanka popodnevnog, redovnog sastanka u komandi, on otišao za Beograd 20. jedanaestog 1991. godine, da bi se pripremio za sastanak kod saveznog sekretara, koji je održan u toku prepodneva 21. jedanaestog 1991. godine, i da zapravo on nije bio u Negoslavcima uveče 20. jedanaestog. Da li... Šta imate da kažete na ovakvu tvrdnju mog klijenta? Možda... Ja sam dužan...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Moja...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... da vama predočim njegovu odbranu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... Moja sjećanja su uslovljena ili vezana za ubeležku u ratni dnevnik da je otišao izjutra u 8.15, 21. A tačna moja sećanja su da je otišao izjutra i da sam ja prethodne noći radio kartu. To znači, da je mogao otići 18. ako je u ratni dnevnik upisano da je otišao 18. Ja tvrdim da sam odgovorno vodio ratni dnevnik, i kad vratim sećanja unazad, te dve činjenice mi govore o tome da je on 20. bio, jer noć prije polaska sam upravo ove stvari radio, o kojima sam vam pričao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li... Kakav bi vaš komentar bio ako vam kažem da je moguće da ste se prebacili oko datuma i da moj klijent tvrdi da ste vi kartu radili 23. jedanaestog za njegov odlazak na komandno mesto Prve vojne oblasti kod generala Živote Panića, 24. jedanaestog, a ne da je to bilo 20. za 21., jer 21. jedanaestog kod saveznog sekretara je bio čisto i jedino svečani protokolarni prijem a nije bilo referisanje. I drugo, pukovnik Pavković 20... I drugo, pukovnik Pavković 20. jedanaestog je bio u pratnji konvoja za Sremsku Mitrovicu i nije se nalazio u Negoslavicima. Da li postoji mogućnost da ste oko izrade ove karte prebacili se u pogledu datuma, ne u pogledu onoga šta ste radili?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U pogledu izrade karte nisam mogao nikako da se prebacim. Radio sam podatak za tako važan nivo referisanja i upis u ratni dnevnik. Vi znate da sam se ja i stalno pitao je li moguće da sam napravio omašku i upisao pogrešno? To je skoro nemoguće, jer i ovaj sled događaja do tada navodi na to. A sad, konkretnih dešavanja se sećam, vraćajući se unatrag. To je logično.

ADVOKAT VASIĆ: Zamolio bih ako možemo da pogledamo ovaj dokazni predmet 401. To je ratni dnevnik. Da pogledamo ovaj unos za 21. jedanaesti u 8.15 časova.

ADVOKAT VASIĆ: Za moje uvažene kolege, to je na stranici 41 engleska verzija.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A u BHS verziji, to je na poslednjoj strani dnevnika. Budite ljubazni pa nam pročitajte tačno kako glasi ovaj unos za 21. jedanaesti u 8.15?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Komandant Operativne grupe Jug sa grupom starešina otputovao je za Beograd na prijem kod saveznog sekretara".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Dakle, na osnovu ovog unosa bi se reklo da je komandant i još neke starešine su u to isto vreme otišle za Beograd na sastanak sa saveznim sekretarom, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Na osnovu ovog unosa, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. A da li nam možete reći, imajući u vidu vreme unosa, znači vreme odlaska, po unosu u 8.15, 21. i vreme održavanja sastanka u Beogradu, kako je komandant otišao za Beograd 21. jedanaestog, kojim prevoznim sredstvom? Da li se sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je helikopterom otišao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Sada bih vam predočio jedan dokument...

SUDIJA PARKER: Da li smo još na istoj temi gospodine Vasiću, ili prelazite na novu temu?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, mislim da... da... da je vaše pitanje u pravom trenutku. Ja prelazim na novu temu i možda bi bilo bolje da odemo na pauzu? Hvala vam.

SUDIJA PARKER: U redu. Nastavićemo s radom u 10.55 časova. To je nešto duža pauza nego što je uobičajeno.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Vasiću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Hvala, časni Sude. Hvala.

ADVOKAT VASIĆ: Posle pauze da nastavimo sa ovim našim pitanjima. Ja bih u vezi teme o kojoj smo malopre razgovarali, znači, odlaska komandanta u Beograd, još jedno samo pitanje postavio. Molim da nam se pokaže dokazni predmet 422.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To je naređenje o pretpočinjavanju gospodine Trifunoviću, od 21. jedanaestog 1991. godine o kom ste juče razgovarali sa mojim uvažanim kolegama. Juče ste... jeste ga našli?

SUDIJA PARKER: Koji je broj tabulatora?

ADVOKAT VASIĆ: Samo trenutak časni Sude, molim vas.

SUDIJA PARKER: To je posebno od koristi prevodiocima gospodine Vasiću. Možda se radi o tabulatoru broj 31?

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, upravo u pravom trenutku. Tabulator 31.

TUŽILAC SMITH: Mala intervencija. Radi se o naređenju o pretpočinjavanju pukovnika Mrkšića, a ne gospodina Trifunovića.

ADVOKAT VASIĆ: Greška je u prevodu, očigledno. To nisam ni rekao.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, rekli ste juče na pitanje mog uvaženog kolege da je ovo naređenje od 21. jedanaestog verovatno potpisao načelnik štaba, tada potpukovnik Miodrag Panić, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo naređenje je izdato u 6.00 ujutro 21. jedanaestog 1991. godine, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li mi možete potvrditi da u Pravilima vojne službe, u Pravilu brigada stoji da komandant potpisuje naređenja, pogotovo ovakvog značaja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li takođe u Pravilima službe, odnosno u Pravilu brigada stoji da načelnik štaba u svojstvu zamenika komandanta potpisuje dokumenta iz komandantove nadležnosti samo kad komandant nije na licu mesta, a zbog hitnosti ne može da se sačeka njegov povratak?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li bi se onda moglo zaključiti da je načelnik štaba Miodrag Panić potpisao ovaj dokument, jer komandant tada nije bio na komandnom mestu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ovaj dokument gospodine Vasiću mogao je biti potpisan i u 10.00 sati. On je rađen u 6.00 i nikada, ni u praksi ne ide se komandantu istog trenutka. Čovek radi neki drugi posao. Kucaj na vrata, evo ti, potpiši.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To sam razumeo. No, samo niste odgovorili na moje pitanje: Da li, kada je potpisivao načelnik štaba ovaj dokument, da li komandant u tom trenutku nije bio na komandnom mestu? To me interesuje. A ovo sam razumeo što ste rekli.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, možda je bio. Ali ako je otišao 21. kako me sećanje vraća iz ove zabeleške u ratnom dnevniku, možda se žurio i nije potpisao u trenutku kada mu je bio pripremljen.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali ako gledamo Pravilo službe, načelnik štaba bi mogao da potpiše dokument samo ako komandant nije na komandnom mestu. Da li je to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem. Možda je potpisao dok je komandant bio tu, a možda i kad je otišao. Neko je onda prekršio pravilo službe.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Kad smo već kod ovog dokumenta, samo da vas pitam još nešto o onome što vas je moj uvaženi kolega juče pitao o sadržini ovog dokumenta i ovim terminima koji se u njemu navode. Da li je ovakav tekst dokumenta koji ste, kažete, vi izradili, bio zapravo prepisan iz teksta naređenja Prve vojne oblasti, za koju ste rekli da ste dobili i da ste na osnovu nje pisali ovaj... ovo naređenje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ovde stoji: "Na osnovu novonastale situacije i naređenja komande Prve vojne oblasti". Da je bilo isključivo pisano na osnovu naređenja komande Prve vojne oblasti, stajalo bi samo: "Na osnovu naređenja komande Prve oblasti, Prve vojne oblasti". Pisano je i "Na osnovu novonastale situacije i na osnovu naređenja komande Prve vojne oblasti". Koja je to novonastala situacija, ne mogu vam sada precizno odgovoriti i... Naređenje Prve vojne oblasti, ovo ima negde tu. Možemo da se vratimo da ga pročitamo. A mislim da sam precizno napisao. Uostalom, ne bi bilo potpisano da nije bilo precizno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da. Da li... da li sam dobro shvatio da ste vi napisali ovo naređenje na osnovu sadržine naređenja koje ste dobili? To sam vas pitao. Znači, da li su izrazi koji se koriste u ovom naređenju o kome mi sada govorimo, bili izrazi koji su stajali i u naređenju Prve vojne oblasti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jedan deo verovatno jeste. A jedan deo je proistekao iz situacije koja se desila, koja je u tom trenutku, u tom trenutku bila... i za koju mi je sugerisano da je ubacim. Da li od komandanta, da li od načelnika štaba, ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pri tom mislim na, na ove izraze "šešeljevci", "Šumadinac"?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A to? Pa to "šešeljevci", pošto je za Levu Supodericu izraz bio ustaljen u komandi da je to taj odred, možda je daktilograf tako otkučao, pa nismo zapazili, a možda sam i ja dok sam pisao - kako pišem brzo, to ubacio. Ali sam objasnio o kom odredu se radi. Tehnička greška, štamparska greška koja podleže, eto tako, čemu podleže. U vojsci se zna čemu podleže. Slab operativac dobija slabu ocenu i bude smenjen s dužnosti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Još jedna stvar u vezi sa ovim naređenjem. Ono se poziva na naređenje Komande Prve vojne oblasti strogo pov. broj 115-151 od 20. jedanaestog 1991. godine. Ne znam da li ste imali priliku da vidite ovaj dokument Prve vojne oblasti koji nosi broj 115-151?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se ni sad. Verovatno sam ovih dana na, na pitanje tužioca odgovarao na to, jer smo analizirali sve dokumente. Ako je bio ovaj, da ga nađemo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja nažalost, nisam još uvek dobio prevod ovog dokumenta Prve vojne oblasti, te s toga... s tim sam upoznao i moje uvaženi kolege. Ja bih mogao da...

TUŽILAC SMITH: U vezi sa ovim dokumentom, da tačno, nismo dobili prevod ovog dokumenta. Mi smo dobili brojne dokumente, dobili smo prevode ostalih dokumenata, ali kako bi Tužilaštvo moglo da prati razgovor o ovoj temi, pitam se da li bi možda moglo to da se odgodi dok ne dobijemo prevod dokumenta ili alternativno, da li bih onda ja o tome mogao da razgovaram sa svedokom tokom dodatnog ispitivanja. Ali u svakom slučaju, nećemo moći da pristanemo da se dokument uvrsti u spis dok ne dobijemo prevod.

SUDIJA PARKER: Pa mislim da će unakrsno ispitivanje moći da se obavi na adekvatan način sada bez prevoda. Ali ako to bude važno, onda dodatno ispitivanje može da se odloži sve dok se ne dobije i prevod.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, mislim da ćemo imati jednostavniju situaciju. Mene ovaj dokument dakle interesuje samo u dva aspekta. Jedan je dakle broj i datum, a drugo je, šta on zapravo predstavlja. Mislim da na tome možemo i da stanemo kod unakrsnog ispitivanja. Tada nam dokument ne bi bio ni potreban. Ja bih pokazao samo svedoku da on vidi, da nam pročita broj i datum i naslov samo ovog dokumenta. Zamolio bih poslužitelja ako može svedoku da... Inače, dokument je skeniran i nosi broj 0D00-0343.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pretpostavljam da vam treba malo vremena da pogledate dokument, gospodine Trifunoviću?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, treba mi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ja vas neću detaljno pitati o sadržini dokumenta.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mene interesuje samo da li je to dokument, dokument Prve vojne oblasti koji nosi broj...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, 115-151.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... od 20. jedanaestog 1991. godine?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I samo nam pročitajte šta je zapravo... šta predstavlja ovaj dokument, naslov ovog dokumenta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Predstavlja informaciju.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, on ne predstavlja naređenje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne predstavlja.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li to znači da na osnovu ovog dokumenta niste mogli sačiniti ono naređenje o pretpočinjavanju komande Operativne grupe Jug koji nosi broj 464-1, koji je dokazni predmet 422?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Znači, ovo je tehnička greška kada je u pitanju označavanje sa naređenjem, a ne informacija. A sada bih mogao pročitati i sadržaj, da vidim da li su u ovoj informaciji neka pitanja pretpočinjavanja regulisana. Možda je ovo pitanje oko razduživanja... za razduženje izdavanja potvrda, isplate, pomenuto.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pogledajte ga. Ja nisam imao nameru da se bavimo detaljno sadržinom, s obzirom da nisam mojim uvažanim kolegama dao transkript, ovaj, prevod na engleski. Ali pogledajte sadržinu da bi mogli da odgovorite validno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pogledao sam. Nema u ovoj informaciji pitanja koja su regulisana naređenjem komandanta brigade.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da objasnim šta mislim o tome?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, svakako, izvolite.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljam da je u pitanju bilo neko drugo naređenje izdato tog dana i pristiglo istoga dana sa ovom informacijom, pa da je u toku izrade prepisan broj ove informacije umesto broja naređenja. Moguća tehnička greška.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Neće nam biti potrebno više to... taj izveštaj. Ali da vas pitam, da li se sećate da je i u redovnom borbenom izveštaju koji je napisan za 21. jedanaesti 1991. godine i koji je potpisao načelnik štaba Miodrag Panić, takođe navedeno... da je pretpočinjavanje regulisano na osnovu naređenja Prve vojne oblasti 115-151? Znači, da se ta greška provlači i dalje u izveštajima koji se upravo šalju Prvoj vojnoj oblasti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Pa to je, znači, ovaj, istovremeno je pisano ovo naređenje, ovo naređenje i broj ovog naređenja... ovog... ove informacije pretpostavljene komande, je bio tu na stolu verovatno i kada je pisan izveštaj, i dalje je on figurirao kao... kao broj.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Još nešto bih vas pitao...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne mislim da pojašnjavam sad koje je to brdo papira pred jednim operativcem koji radi dokumenat... pa koji papir u kom čošku, i moguće su takve greške. Ne mogu da prebacim ni odgovornost na ovoga koji je potpisao, koji je čit'o, da nije uočio. Ali takve greške su moguće.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Još nešto bih vas pitao u vezi ovog naređenja, što vas je juče pitao i moj uvaženi kolega. Vi ste njemu rekli da su ove sve jedinice koje se navode u ovom naređenju, znači koji je dokazni predmet 422, naređenju o pretpočinjavanju Operativne grupe Jug, izdato od strane Operativne grupe Jug, da su ove jedinice koje se tamo navode zapravo bile u sastavu do kraja 21. jedanaestog. Moje pitanje je: Zar jedinica nije u sastavu do onog trenutka dok se ne pretpočini drugoj jedinici? A to je moglo biti pre 00.00 časova - između 21. i 22., zar ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U ovom slučaju pretpočinjavanja jedinica iz drugih sastava...

TUŽILAC SMITH: Prigovor, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Gospodine Smith, izvolite?

TUŽILAC SMITH: Izvinjavam se, ne želim da prekidam. Međutim, dokazni predmet 422 nije naređenje, nego se radi o izveštaju. A svedok bi možda to mogao da objasni.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ: Dokazni predmet 422, zar to nije naređenje o pretpočinjavanju koji nosi broj 464-1?

TUŽILAC SMITH: Časni Sude, pomozite..

prevodioci: Mikrofon za gospodina Smitha, molim vas.

TUŽILAC SMITH: Izvinite. Dokazni predmet 422 je u tabulatoru broj 31, I odnosi se na ratni dnevnik. Izvinite, časni Sude, verujem da smo mi...

SUDIJA PARKER: Žao mi je, gospodine Smith ali to je dokument koji sam sebe opisuje kao naređenje.

TUŽILAC SMITH: Izvinjavam se zbog toga, časni Sude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, da se vratimo na ovo pitanje. Dakle, ako su ove jedinice ranije stigle po naređenju o pretpočinjavanju u jedinice kojima su određene, zar u tom trenutku već nisu izašli iz sastava Operativne grupe Jug? Dakle, danom kada su pretpočinjene, one izlaze iz sastava Operativne grupe Jug, zar ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne razumem to pitanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Preformulisaću pitanje. Na pitanje mog uvaženog kolege, juče ste nam rekli da su ove jedinice koje se navode u naređenju koje je dokazni predmet 422, bile pod komandom OG Jug do kraja 21. jedanaestog 1991.

godine, znači, do 00.00 časova 21. jedanaestog. Ja vas pitam: Da li na osnovu ovog naređenja ne proizilazi da su one i ranije izašle iz sastava Operativne grupe Jug onog trenutka kada su prepočinjene i kada su izaslate u jedinice kojima su sada ovim naređenjem potčinjene?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pretpostavljeni komandant je regulisao tačno vreme kad izlaze. U tom naređenju se mora regulisati i dati realan rok da se izvrši... izvrše pripreme za prepočinjavanje, da se dovedu u te rejone gde se prepočinjavaju. I tu je vremenska razlika, ako ste na to mislili.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, ja vas razumem. To je zadnji rok koji je komandant dao. Ali ako su one ranije stigle da obave ove zadatke, one su ranije bile prepočinjene, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ali to ništa ne znači. Imaju i dalje odgovornost do onog termina dok je, kako je pretpostavljeni komandant regulisao. Oni su mogli za dva sata da reše sva pitanja, ali odgovornost komandanta koji je primio u sastav... prepočinio u svoj sastav, počinje od onog trenutka kako je vremenski definisano od pretpostavljene komande. Jer ti rokovi su nekad nerealni u onom smislu da se ne može rešiti, pa se traži intervencija, a nekad su toliko realni, da se može uraditi za dva, tri sata pa... a daju po dva, tri dana.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako govorimo sada o jeziku kojim je naređenje napisano, ovde piše da se prepočinjavanje izvrši u toku 21. jedanaestog, a ne do kraja 21. jedanaestog. Je l' se slažete sa mnom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A u toku... znači u toku dana?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa u toku i dana i noći, do 24.00.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li se... da li se slažete da kada bi trebalo da znači do 24.00, da bi onda pisalo "do kraja 21. jedanaestog"? A ako piše "u toku 21. jedanaestog" - da je do onog momenta dok jedinica ne bude spremna i dok ne pristupi pod komandu jedinice kojoj je prepočinjena?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I u vojnoj i u civilnoj terminologiji zna se šta znači vremensko određenje u toku jedog dana. Vezano je za završetak toga dana. I to se podrazumeva, to ne mora da piše u naređenju, do 24.00. Pisalo bi da je do 22.00.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Još nešto u vezi sa ovim naređenjem i potpisom načelnika štaba o kome ste nam pričali. Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege rekli da je možda ovo naređenje potpisao Miodrag Panić, pa me interesuje ako komandant nije bio tu i ako je načelnik štaba Miodrag Panić vršio funkciju komandanta, kakva je njegova odgovornost za vreme dok vrši funkciju komandanta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Vasiću, zavisi od toga kakve mu je zadatke komandant postavio.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako vrši funkciju komandanta, kakve bi mu zadatke komandant mogao da postavi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Po ovlašćenju komandanta, jedini koji može da postavlja zadatke jedinicama je načelnik štaba. Komandant ga je svojim odlaskom iz zone ovlasio, i on je u tom trenutku mogao da postavlja sve zadatke, ako

ih komandant nije ograničio. Ako ih nije ograničio, mogao je sve zadatke da postavlja. Ali obično, komandanti ograniče ovaj deo. Ne bih da komentarišem o tome pošto me niste ni pitali.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako bi on imao, dakle, neograničene zadatke u vršenju funkcije komandanta, da li bi on imao i odgovornost kao komandant u tom delu u kom bi zamenjivao komandanta pre njegovog odsustva?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Kako smo ona doktrinarna naređenja... uputstva gledali, znači za komandanta, koji pisano nije regulisao zadatke onome koga zamenjuje, bez obzira da li je formacijski ili neki drugi, taj komandant snosi odgovornost za stanje bio na godišnjem odmoru, bio na dopustu i slično, jer smo tako doktrinarna načela gledali. I ako je tako, onda je jasan odgovor na ovo pitanje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li je načelnik štaba formacijski zamenik komandanta, bez obzira na bilo kakva pismena naređenja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I da li on po pravilima u odsustvu komandanta, ako drugačije nije naređeno, zamenjuje komandanta u svim segmentima komandovanja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Zamenjuje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo pitanje odgovornosti ne mogu da vam razgraničim, ne mogu. Po doktrinarnim načelima je komandant odgovoran i u doktrinarnim načelima ne stoji da nije odgovoran kad je na... kad ga zamenjuje načelnik štaba.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Da li bih mogao da vas zamolim da mi kažete ako se sećate, da se vratimo za trenutak na 20. jedanaesti 1991. godine, da li ste na komandnom mestu 20. jedanaestog videli nekog iz kabineta saveznog sekretara ili pukovnika Velimira Ćorića, ili pukovnika Dušana Lončara ili pukovnika Marka Abramovića? Da li se sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne sećam se 20. Ovaj pukovnik Ćorić, on je čini mi se, bio ne samo 20. On je bio više puta. A ovih ljudi se ne sećam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam na ovom naporu.

ADVOKAT VASIĆ: Sada bih zamolio da nam se prikaže dokazni predmet 370?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa bih vas nešto pitao u vezi sa ovim dokazom.

ADVOKAT VASIĆ: On nije u ovom registratoru. To je dokaz koji je uveden preko jednog drugog svedoka. Hvala.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Gospodine Trifunoviću, na ekranu imate ovaj dokument koji nosi naslov "Komanda Prve vojne oblasti, strogo pov.1614-162, od 16. jedanaestog 1991. godine" i predstavlja pregled sastava snaga koje Prvoj upravi Generalštaba dostavlja načelnik štaba Prve vojne oblasti, general-potpukovnik Vladimir Stojanović. Je li vidite to?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT VASIĆ: Ja bih zamolio da nam se sada pokaže stranica ovog dokumenta koji nosi oznaku ERN 0034-50009. To je zapravo druga stranica. Hvala vam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: S obzirom da ste radili one poslove koje ste radili u štabu, da li možete da nam kažete da li se sećate... ovo je dakle pregled, vidite u koloni 3 - Jedinica Operativne grupe Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I po jedinicama koje su u sastavu Operativne grupe Jug i onim jedinicama koje su prepočinjene ovim jedinicama, je l' tako? Da li nam možete reći da li je ovaj pregled jedinica Operativne grupe Jug ovako po sastavima, odgovara stanju do 16. jedanaestog 1991. godine, kao što piše u ovom izveštaju, upućenom Generalštabu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Do 16.?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Do 16. Jer je ovaj izveštaj naslovljen na 16.?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Malo da se podigne.

ADVOKAT VASIĆ: Zamolio bih ako možete da malo podignete ovaj dokument. Još malo. Dobro.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I da se smanji, da vidim kompletno. Ne vidim ovde ništa. Mogu da čitam kad je smanjeno... da se samo malo pojača, jer ovaj deo gore sam video nešto malo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da bi imali lakšu situaciju, ja bih zamolio sudskog poslužitelja da primerak *hard copy*-je vam da, pa ćete videti lakše na njemu. Mislim da će nam biti lakše ako se...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro je. Sad je u redu. Da. Skoro mi je jasan ovaj pregled sastava jedinica, jedinica koje su u sastavu Operativne grupe Jug, samo mi nije jasno šta su ove BG - Borbena grupa 1, Borbena grupa 2, Borbena grupa 3. One su formirane od nečega, od ovog gore, znači ovo dole ne bi trebalo da stoji uopšte.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: To o čemu sada govorite to je, koliko ja vidim, Rečna ratna flotila. To ne bi trebalo da stoji. Dakle, to su ove jedinice mornarice.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Dobro. Iz Gardijske motorizovane brigade Operativnoj grupi Jug, Drugi oklopni, Drugi bataljon policije, policija LSAT, PVO, HAD 155 nikad nije bio u Gardijskoj brigadi. Netačan izveštaj. Ako je formacijski sastav, on je pridodat.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ovo je dakle sastav koji je načelnik štaba Prve vojne oblasti naveo za 16. jedanaesti 1991. godine. Ja mislim da se ovde radi o jedinicama koje su matičnog sastava i pridodatim jedinicama u tom momentu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa vidite šta piše ovamo: "Operativna grupa Jug", pa kaže: "Sastava: Gardijska brigada i njene jedinice". To vam kažem:

"20. partizanska i njene jedinice, 80. motorizovana i njene jedinice, Oklopna i njene jedinice, Odred, Diverzantski odred 93. zaštitnog puka i njene jedinice". E sad, da vam ja govorim – ovo što je Gardijska motorizovana brigada, to je totalno netačno, nema nikakve veze. Tačno je da je 20. imala tri partizanska bataljona. Odlično. 80.: Prvi inžijerijski LSAD PVO, MPAD imala je četvu policije, koliko znam. Oklopni – samo jedan bataljon, u redu je. Diverzantski odred. Prvi diverzantski odred, to je u redu, sa bataljonom vojne policije bez jedne čete. I kad je Rečna ratna flotila bila u sastavu Operativne grupe Jug, ja to ne znam. Vidite kakav je obrazac. To je potpuno jasno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, vidim. A šta... rekli ste nam za ove druge jedinice da je praktično sve u redu. Šta nije u redu s Gardijskom motorizovanom brigadom? Zapravo šta fali ili...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije u redu sledeće: Drugi je bio... u sastavu Oklopne je bio. Drugi bataljon vojne policije, u redu. LSAD PVO, u redu. HAD 155 nije bio u sastavu Gardijske, HAD 105, pozadinski bataljon... HAD 122, ovde piše iz 453, tačno. Ali kako je ovde stavljeno da su to jedinice Gardijske brigade, nije dobro. I gde je ovdje, gde je ovde Prvi gardijski bataljon?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ako...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Gde je ovde Prvi bataljon vojne policije? Ovaj pregled...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Samo da vas nešto pitam, trenutak. Ako u startu ovde pod Gardijska motorizovana brigada piše dva motorizovana bataljona...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Jedan Oklopni bataljon...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro je....

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dva bataljona vojne policije...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U redu je. Izvinjavam se. Dobro je. Nisam video tačku. Izvinjavam se.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A recite mi za ove jedinice koje nisu pripadale, da li su... za koje kažete da nisu pripadale Gardijskoj brigadi, za njih piše: 155., 105./ 80, znači 105 HAD iz 80. brigade...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: I 122 HAD iz 453.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... da li su to ojačanja Gardijske brigade? Da li su to ojačanja Gardijske brigade kada je ušla u Operativnu grupu Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pridodate jedinice jesu, ali su... ali... ali je i 20. partizanska pridodata jedinica.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, vi još uvek smatrate da ovaj deo koji se odnosi na Gardijsku brigadu iz ovog izveštaja nije u redu, a da su ovi drugi delovi u redu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pridodate jedinice, definisano iz kojih sastava...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ili ovako da vas pitam: 20. partizanska brigada je bila u okviru OG Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ona nije bila pridodata Gardijskoj brigadi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A ove jedinice o kojima govorimo...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dobro.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... koje su ovde navedene kao ojačanje, odnosno pridodate jedinice Gardijskoj brigadi, to su njoj direktno pridodate. Da li vam sad to nešto govori?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Sad mi govori. Da, ovi artiljerijski divizionii su bili potčinjeni Gardijskoj brigadi.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Dakle, ovaj izveštaj bi ovako bio u redu. Dakle, s ovakvim objašnjenjima bi ovaj izveštaj bio adekvatan stanju na dan 16. jedanaesti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, neka bude.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Na pitanje mog uvaženog kolege, juče ste se izjašnjavali o pritužbama koje je komandant Prvog jurišnog odreda major Tešić imao na borbene aktivnosti njemu, za vreme izvršenja borbenog zadatka potčinjenih jedinica lokalnog TO-a i dobrovoljaca i da se žalio da zbog njihovog neizvršavanja borbenih zadataka ne može da napreduje, kako je to bilo po planu komande Operativne grupe Jug, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. To, tu svoju aktivnost u izvršenju komandantove odluke najčešće je pravdao tim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, imao je problema sa disciplinom u smislu izvršenja borbenih zadataka. Ali vas je moj kolega juče pitao, ne znam da li se toga sećate, da li vam je prijavljivao i nedisciplinu ovih jedinica u odnosu na maltretiranje zarobljenika, civila, ili je problema bilo samo u izvršenju borbenih zadataka i u zaštiti imovine?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U ovom delu izvođenja borbenih dejstava, govorio sam advokatu tužiocu da kad je u pitanju realizacija zadatka po komandantovoj odluci, ona teče otežano zbog nemotivacije, neodgovornosti, neozbiljnosti teritorijalaca. On je tako izveštavao. Da li je tako bilo, to komandant bolje zna, ili možda ni on čovek ne zna. On je tako izveštavao. A kad su u pitanju... kad je u pitanju maltretiranje civila od strane teritorijalaca i tako dalje, u tom kontekstu nije izveštavao, jer nije imalo potrebe?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: On je kasnije nešto izveštavao kad su se... kad su se dešavali oni ekscesi i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Mislite na one koji su se spominjali 18., 19. i 20. jedanaestog? Ona vređanja i...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, mislim na to, ako je izveštavao. Svi su izveštavali. U stvari, objašnjavao sam ko je sve izveštavao i na koji način su dolazile informacije. A kad govorite o Tešiću, o Jurišnom odredu 1 i realizaciji zadataka, on je u kontekstu realizacije komandantove odluke govorio o nemotivaciji i ostalim elementima.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Juče ste na pitanje mog uvaženog kolege takođe rekli da se moglo očekivati revanšističko ponašanje lokalnog stanovništva. Ali da li biste složili se sa mnom da je ovo ponašanje bilo u okvirima verbalnih pretnji, uvreda i ponekog udarca, o kojima ste juče pričali? Dakle, ništa što bi moglo da izazove sumnju da bi se desilo neko ubistvo ili neki teži oblik maltretiranja ljudi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam odgovor povezao sa onim principom predviđanja. Prava komanda i pravi komandant predviđa sve. I zaključio sam, koliko se sećam, precizno sam odgovorio advokatu tužioca, da se moralo predvideti, i da su sve te prolazne informacije koje su dolazile, morale dati signal da se primeni princip predviđanja da će doći do nečega težeg.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Juče ste nam rekli da su sve informacije koje su dolazile, bile na nivou vređanja, verbalnog napadanja, ponekog lakog fizičkog kontakta... tako ste nam rekli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Tako da sve te okolnosti su bile parametar za neku dalju procenu, je li to ste zapravo rekli?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jesam. Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT VASIĆ: Zamolio bih ako može da nam se sada na ekran stavi dokazni predmet 425.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pa bih vas nešto pitao u vezi ovog dokumenta. To je... Samo sekundu da nađem koji je to tabulator. To je tabulator 35. Inače predstavlja redovni borbeni izveštaj komande Operativne grupe Jug od 22. jedanaestog 1991. godine? Je li gospodine Trifunoviću imate pred sobom taj izveštaj?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, imam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Budite ljubazni pa nam pročitajte poslednja dva pasusa ovog izveštaja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "U toku dana preduzete su sve mere da 80. motorizovana brigada preuzme organizacijske i komandne funkcije u zoni odgovornosti Operativne grupe Jug. Komanda 80. motorizovane brigade dobila je sva uputstva i dokumenta za organizaciju, rukovođenje i komandovanje u zoni odgovornosti Operativne grupe Jug".

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hteo sam da vas.... Hteo sam da vas pitam, na osnovu vojnih propisa, ova konstatacija da je 80. motorizovana brigada dobila sva

uputstva i dokumente za organizaciju, rukovođenje i komandovanje u zoni odgovornosti Operativne grupe Jug, da li to znači zapravo i predaju zone odgovornosti, kada se uruče dokumenta rukovođenja i komandovanja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Primopredaja dužnosti ili primopredaja zone odgovornosti ima više segmenata i pravi se plan primopredaje. Ovaj element predaje dokumentacije najčešće je zadnji, ali ne mora da znači. Može da bude zadnji obilazak zone, rejona, položaja i tako dalje. Sad, eto to bi moglo da bude zadnje ali ne mora, ne mora. Najčešće je zadnji – sve smo obišli i sad evo, dokumentaciju gledamo. Tako se u praksi radi. Ali ovo je bila borbena situacija, tako da je moglo biti i drugačije regulisano, ne znam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Ali je sigurno da su i neke druge radnje morale biti u smislu primopredaje preduzete i pre ove radnje predaje dokumenata, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa da, svakako.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Znači da je ranije počela ta primopredaja?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa jeste, pa morala je. Evo, ovo je nekako završno i logičan završni posao u toj primopredaji odgovornosti za zonu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Hvala gospodine Trifunoviću. Recite mi, kada ste vi iz Komande Operativne grupe Jug, odnosno Gardijske motorizovane brigade saznali šta se dogodilo na "Ovčari"? Da li nam možete reći? Da li se sećate?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Kako da vam kažem kad vi pitate "Kada ste vi iz Komande brigade saznali?" Ako pitate mene, ja se izvinjavam, časni Sude, pitajte mene direktno.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Kada ste vi saznali za to što se dogodilo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Saznao sam kad je pokrenuta optužnica protiv pukovnika Mrkšića.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Pre toga u komandi brigade, ni dok ste bili u Vukovaru, ni po povratku u Beograd, niste ništa čuli o tome?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ništa.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: U komandu Operativne grupe Jug nije prispeo nikakav pismeni izveštaj o vanrednom događaju 80. motorizovane brigade...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE:... o tome šta se desilo na "Ovčari"?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Za nivo kojim sam se ja bavio, odnosno, da ja znam, nije.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da je tako nešto stiglo, to bi bilo upisano u ratni dnevnik, zar ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Obavezno. Bio bi izvešten komandant i svi bi organi znali. Svi bi u komandi znali.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Moj kolega vas je pitao da li je Gardijska motorizovana brigada po dolasku u Beograd vršila neku istragu o događaju na

"Ovčari". Ja bi pitao da li se slažete sa mnom da istragu nije trebalo da sprovodi Gardijska brigada, već 80. motorizovana brigada, na čijoj teritoriji se desio događaj, i koja je ostala kao Komanda mesta u Vukovaru nakon odlaska Gardijske brigade za Beograd, a i kao jedinica kojoj su po ovom naređenju o pretpočinjavanju pretpočinjani TO Vukovar?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mene je advokat tužioca pitao da li su preduzete neke istražne radnje dok je Gardijska brigada još bila u Vukovaru. Ja sam odgovorio da, s obzirom da su poslali istražni organi ispred pretpostavljene komande, s obzirom da Gardijska brigada nije raspolagala stakvim kapacitetom. To me on pitao. A nije me pitao da li su preduzete neke mere po povratku u Beograd. Sad mi postavite pitanje ako želite?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je 80. motorizovana brigada, nakon što je ostala u Vukovaru kao Komanda mesta, imala mogućnosti da sprovede istragu o ovome što se desilo u zoni njene odgovornosti i od strane jedinica koje su njoj bile potčinjene... pretpočinjene?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se sećam u ovom dokumentu komandanta Operativne grupe Jug stoji da se istražnim organima iz Prve vojne oblasti pruži pomoć od strane 80. motorizovane brigade. U kom delu, u kom rejonu, nije precizirano. Znači, oni su došli, komandant Operativne grupe Jug naređuje 80. brigadi da pruži pomoć, prihvati, smesti, da vojnike, da obezbeđenje i tako dalje.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Na čelu ove grupe za sanaciju u kojoj su bili vojni istražni organi, bio je pukovnik Bašić. Da li vam je to poznato?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nešto sam čuo. Tad mi je nešto bilo poznato. Kasnije sam zaboravio znači na čoveka. Taj sastanak je držao pukovnik Panić. Oni su rekli zbog čega su došli, i mislim da sam to isto upisao u dnevnik, mada nisam prisustvovao sastanku. Potpukovnik Panić.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala. Juče ste pominjali na pitanje mog uvaženog kolege da vam je komandant rekao da pripremite neki akt 20. jedanaestog o postavljenju Vujovića za komandanta TO Vukovar. Pa ja bih vas pitao, da li komandant vojne... JNA može da postavi komandanta Teritorijalne odbrane ili je to u nadležnosti nekog sasvim drugog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa i ja sam se pitao, ali sam izvršio naređenje. Napisao sam.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: S druge strane ste rekli mom uvaženom kolegi kako ovo naređenje nikada niste videli da je potpisano i ne znate šta je dalje bilo s njim. Da li je to...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Naređenje...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: ...tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... Naređenje je potpisano. Rekao sam sledeće: ne znam kad je potpisano i ne znam kako je vremenski precizirano da Miroljub Vujović preuzme zonu odgovornosti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A kada je potpisano naređenje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da je potpisano... naredio mi je 20. Da li uveče, da li izjutra 21.? Nemam tog naređenja. Ja znam samo da je... znači,

naređeno mi je: "Napiši". Napisao sam. Da li sam uveče nosio na potpis ili nisam, ne sećam se. Da li sam ujutru nosio na potpis, ne sećam se. Naređenje je potpisano. To znam. Detalje o tom naređenju, osim da se Vujović određuje za komandanta Teritorijalne odbrane, ne mogu sada da se setim.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da li je to naređenje negde zavedeno s obzirom da nije u skladu sa zakonom?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Naređenje je možda u delovodniku zavedeno. Nisam gledao delovodnik.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li ste na pitanje mog uvaženog kolege u glavnom ispitivanju rekli da je Miroљjub Vujović, kada ste vi već došli u Vukovar, već bio komandant Teritorijalne odbrane Vukovara?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ma nisam tako rekao. Rekao sam da je bio komandant Teritorijalne odbrane Petrova gora - odred. Teritorijalna odbrana Vukovara, to je veliki grad. To je bilo desetak jedinica ranga odreda. Imala pozadinu, imala svašta. Ko je bio komandant? Čuo sam da je Jakšić bio. I kad se raspala ta Teritorijalna odbrana? Verovatno u toku 1991. godine.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Rekli ste da je imala i pozadinu. Čini mi se da to nije ušlo u zapisnik?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ma nisam, nisam ja pričao o Teritorijalnoj odbrani Vukovara gospodine Vasiću. Ja sam pričao o odredu TO Vukovar, o odredu TO Petrova gora.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Nije... Ja vas pitam o ovome što ste sada rekli, o Teritorijalnoj odbrani Vukovara. Kažem, rekli ste da su imali pozadinske organe, a to nije ušlo u transkript. To je bila moja intervencija.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja koliko poznajem strukturu teritorijalne odbrane jednog grada, tipa Vukovara, kažem vam, morao je imati u vreme kada je to bilo normalno, desetak jedinica tipa odreda brigada, teritorijalne odbrane grada, šira društveno-politička zajednica, komandanta visokog čina, sve elemente. Ovo je samo jedan deo na Petrovoj gori. Jedan odred.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Juče ste govorili na pitanje mog uvaženog kolege o dolasku Vojislava Šešelja u zonu odgovornosti, u stvari, u zonu operacija Operativne grupe Jug. Interesuje me da li je Vojislav Šešelj mogao dobiti odobrenje za ulazak u zonu od Prve vojne oblasti ili od Saveznog Sekretarijata za narodnu odbranu? Da li se odobrenje davalo u Šidu i da li je komandi Operativne grupe Jug bilo dovoljno da samo bude obaveštena ko ulazi u njenu zonu, u njenu operativnu zonu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Kako se u praksi dešavalo sa njegovim dolaskom i ko ga je pustio, ko mu je dao ovlašćenje, nemam nikakva saznanja. Ali procedura tog ulaska bi mogla na neki način ekspertno da se objasni. To bi mogli ljudi da... Ja sam samo čuo da je došao, da je tamo na Petrovoj gori, da je u Jurišnom odredu 1, da diže motivaciju. Ja mislim da... mislim da nije, ni pukovnik Mrkšić odobrio to. Možda je, kad je saznao, se pomirio sa činjenicom.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su u Šidu izdavane dozvole za ulazak ne samo zvaničnicima, nego i novinarima, i svima koji su tražili

ulazak u borbenu zonu... u zonu izvođenja borbenih dejstava u Vukovaru, da su u Šidu dobijali dozvolu? To smo na kraju čuli i od nekih novinara?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, da. Nisam o tome razmišljao, ali sećam se da je... Imao sam ja i ličnog razloga da mi neko dođe, pa mi je pomenuto da se mora dobiti dozvola, jer je valjda taj punkt Prve vojne oblasti prvi bio u Šidu.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ali je, kao što sam objašnjavao i punktovi su organizovani i u zoni odgovornosti Operativne grupe Jug, tako da se ni u nju nije moglo ući, bez obzira kako se tamo regulisalo. Jedino ako je komandant Prve vojne oblasti to potpisao i naredio, onda je naš komandant Operativne grupe regulisao da se pusti.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Potpuno je jasno sada kako je to funkcionisalo. Sad bih vas pitao: ova dokumenta o kojima ste govorili, znači ratni dnevnik, delovodnik, dokumenta naređenja i izveštaja koji su primani telefonom, knjiga referisanja – gde je to čuvano? Da li je to čuvano na nekom posebnom mestu u okviru Operativne grupe i kasnije Gardijske brigade? Da li postoje pravila za čuvanje tih dokumenata?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Čuvano je u komandi u Negoslavicima, u operativnoj sali. Čuvana su u sanduku pod ključem.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A kada ste se vratili u Beograd posle 24. jedanaestog, da li imate saznanja gde su čuvana ova dokumenta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Imam saznanja. Čuvana su u prostorijama Brigade za ratni plan, odnosno planom upotrebe.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam. Interesuje me da li je u okviru ove dokumentacije koja je vođena u Vukovaru od strane Gardijske brigade, vođen i operativni dnevnik jer postoji takva obaveza vođenja ovog dnenika?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da jeste. Da je vođen i taj dokumenat, samo ja nisam... nisam nešto posebno ga kontrolisao, niti sad mogu da se sećam sadržaja. Ali znam da je vođen i operativni dnevnik.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li znate ko je vodio operativni dnevnik, ako se sećate, normalno, i da li je on isto vođen tu u Operativnoj sali?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da jeste jedan od operativaca. Samo koliko su oni stizali da upišu kad su stalno bili na terenu, to...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dok ste bili na dužnosti u Gardijskoj brigadi, da li ste ikada videli ovaj operativni dnevnik?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Po povratku sa Vukovara, kada je ta dokumentacija... kad se regulisalo čuvanje te dokumentacije u ratnoj sobi sa planom upotrebe, ja nikada nisam se interesovao za tu dokumentaciju, niti mi je trebalo da se interesujem, niti sam bio rukovalac ratnog plana nikada. Nije mi to bila odgovornost ni obaveza. Rukovalac ratnog plana je uvek načelnik štaba. Nisam bio nikada načelnik štaba i...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Dakle, ako sam dobro shvatio, Načelnik štaba je taj koji se stara o ovoj dokumentaciji, koja predstavlja dakle borbenu dokumentaciju i koji je rukovalac svim dokumentima koji se nalaze u ratnoj sobi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ratna soba je zaključana i njoj imaju pristup, ima pristup Načelnik štaba?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Konkretno ovo kako je bilo u građanskom ratu, to je upravo tako. Čuvao se i plan mobilizacije i plan upotrebe, u istoj sobi. I kada je formiran korpus specijalnih jedinica, u istoj sobi je čuvan i gardijski i od korpusa specijalnih jedinica.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: No, vi od Vukovara niste imali priliku da vidite ovaj operativni dnevnik? Niste se ni interesovali?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Operativni dnevnik?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Operativni devnik ne.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: A da li nam možete reći, ovaj delovodnik pristiglih i odaslatih naređenja, kada ste... da li ste to imali priliku da vidite od... od Vukovara pa evo do sada, dok je još ovde?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jesam. Kad je Tužilaštvo to tražilo od Gardijske brigade da se dostavi dokumentacija iz arhive, pa sam bio zamenik komandanta, a i prisutan u Vukovaru. Bio sam predsednik te komisije. I našao sam u arhivi delovodnik i poslali smo delovodnik. Ono što smo našli u arhivi, sve smo poslali.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Je l' to arhiva... Je l' to vezano za arhivu, za ovu Ratnu sobu o kojoj ste pričali?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To je arhiva iz Ratne sobe u kojoj je bila i vukovarska arhiva. A da vam ne pričam, to je poseban problem. Posle bombardovanja je to pogođeno i izvučena su... izvučen je deo arhive. I taj izvučeni deo arhive je prijavljen Generalštabu i Ministarstvu odbrane, i oni raspolažu podacima šta se u tom, šta je još u toj arhivi. A pošto se još čuva u Gardijskoj brigadi, evo do pre mesec dana sam bio tamo i uvek sam bio predsednik komisije, znam šta ima tamo.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Ali operativnog dnevnika tamo nema?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa mislim da nema. Ne mogu sad da se setim. Možda i ima. Ne znam, niko mi nije tražio taj operativni dnevnik, tako da...

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Još bih vas samo nešto pitao. Da li se sećate da je možda nakon onog naređenja komandanta Prve vojne oblasti, koje nosi broj 161482/81 od 18. jedanaestog 1991. godine, a koji je zapravo dokazni predmet 415 i u tabulatoru 24, da li je nakon ovog naređenja usledilo još neko naređenje Komandanta Prve vojne oblasti o evakuaciji bolnice u Vukovaru, koje bi onda nosilo broj 161482/82?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Rekli ste 24 od 18. jedanaestog?

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Da, ali nije ušlo kompletno u transkript pa ću ja da ponovim. Dakle, o ovom smo naređenju govorili, to ste objasnili. Mene nešto drugo interesuje. Ovde se pominje naređenje da OG Jug u sadejstvu sa OTG Sever uđe u bolnicu u Vukovaru. Mene interesuje da li se sećate da li je posle ovog naređenja usledilo još jedno naređenje Komande Prve vojne oblasti, koje je regulisalo pitanje evakuacije bolnice i koje bi nosilo broj strogo pov. 161482/82 od 19. jedanaestog?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne sećam se. Ako ga nisu doneli ovi organi bezbednosti koji su stigli 19.

ADVOKAT VASIĆ – PITANJE: Hvala vam na odgovorima.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja nemam više pitanja za ovog svedoka.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Vasiću. Gospodine Boroviću, izvolite.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ja se izvinjavam što ću još pet sekundi da iskoristim. U transkriptu je na 55. strani, red 14, pogrešan prevod. Umesto TG, Taktička grupa Sever, piše TG 7.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT BOROVIĆ

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dobar dan, ja sam Borivoje Borović, branilac Miroslava Radića.

ADVOKAT BOROVIĆ: I pre nego što počnem, ja bih zamolio sudskog poslužitelja da u *hard copy*-i preda svedoku ove dokumente, ukoliko ih budemo koristili ili predlagao da uvodimo u dokaz. Oni će biti na ekranu, ali želim da pomognem, da ubrzamo ovu proceduru. Sa druge strane, zamolio bih da jedna kopija ide tužiocu a tri kopije da idu Pretresnom veću, s tim da ove zelene oznake znače da su to već dokumenti koji su uvedeni kao dokaz, a crvene koje ću predložiti da se uvedu kao dokaz. Mislim da ćemo time ubrzati ovo ispitivanje. I pre početka bih još zamolio za kratku pauzu Pretresnog veća, pošto smo juče imali mali prevod na engleski jezik, vezano za određenu terminologiju. Na samom početku, bojim se da ćemo takođe imati jedan mali problem koji možemo otkloniti a vezuje se, evo, biću direktan za "komandire čete" i "komandanta bataljona". Pošto će nam sa... prevodilaca biti pored imena komandir čete BHS verzija originalnog naziva tog pojma, a i pored naziva "komandanta bataljona" će biti BHS verzija, to će biti značajno kasnije, kada vojni veštak bude veštačio vojnu dokumentaciju, onda ćemo videti da postoji velika razlika u pojmovima "komandant", "komandir čete". Znam i da je sada prevod u engleskoj verziji drugačiji od onoga što sam ja izgovorio, i komandant bataljona. Ali mislim da ćemo to kroz pitanja svedoka, mislim čak i rasčistiti, ali bi bilo značajno zbog transkripta da ovo upozorenje iznesem Pretresnom veću. Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dakle, pitanje za svedoka. U toku vašeg glavnog svedočenja svedoče, vi ste govorili o značaju pravilnog funkcionisanja, rukovođenja, komandovanja jedinicama i komandama oružanih snaga, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ja bih vas zamolio da upravo povodom ovoga o čemu smo sada ukazali Pretresnom veću, napravite najbitnije razlike između pojmova "komandir" i "komandant". I da bi bilo Pretresnom veću jasnije šta sam pitao, da li se i zašto u upotrebi za starešinu koji komanduje četom koristi naziv "komandir", a za starešinu koji komanduje bataljonom i višom jedinicom "komandant"? Da li možete da objasnite razliku starešine čete i starešine bataljona i više jedinice? U čemu je razlika?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Odeljenje vod, četa, su taktičkog nivoa i takozvane niže taktičke jedinice. Od bataljona pa više, zaključno sa brigadom su takođe taktičkog nivoa, a takozvane više taktičke jedinice. I samo logično, da se termin "komandir" odnosi na komandovanje nižim taktičkim jedinicama, a komandant komanduje višim.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači da komandant kao termin se upotrebljava samo za više taktičke jedinice, a da to nije jedinica koja se zove četa. Je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li je ispravno reći da u svim borbenim dejstvima komandanti formiraju komandna mesta, a starešine četa formiraju osmatračnice?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Nisam čuo odgovor?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je. Potpuno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. U nekoliko dosadašnjih svedočenja imali smo tvrdnje da komandir čete u svom borbenom rasporedu ima štab iz koga on navodno komanduje. Da li nam možete reći šta je to štab i koja je prva organizaciona formacija koju formira štab za vreme borbenih dejstava?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Štab je deo komande brigade koji objedinjava sve funkcije komandovanja na tom nivou. I prva organizacijska jedinica koja ima štab je brigada.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači da komandir čete ne može na svojoj osmatračnici formirati štab?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Sasvim logično.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Kada komandir čete izdaje zadatke svojim potčinjenim u toku napada na naseljeno mesto, pitanje glasi za vas kao za priznatog vojnog stručnjaka: da li on u zapovesti za napad izdaje neposredno na licu mesta, iz prakse - kako to izgleda?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Neposredno na licu mesta.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I to u toku takozvanog komandantskog izviđanja, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To je komandirsko izviđanje.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Komandirsko.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pošto je on komandir.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači, da li se slažete sa konstatacijom Odrane, da on u nikakvom štabu pre toga nema dogovor sa raznim jedinicama u kojima priprema operacije, već izdaje na samom licu mesta, kao što ste sada vi potvrdili, je li to tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa da. Taj uvod, to ste me tako šire pitali, nisam razumeo. Jednostavno, on izdaje zadatke na licu mesta. On ih priprema na osnovu naređenja komandanta.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Sledeće pitanje. Ako je četa u poziciji sadejstva, odnosno da sadejstvuje nekoj jedinici, da li u pripremi toga sadejstva, komandir čete treba da se dogovori sa tim jedinicama o načinu i upotrebi tih jedinica, vezanih za to sadejstvo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Sadejstvo... Regulisanje sadejstva podrazumeva kontakt istog nivoa, s tim ako je sadejstvujuća jedinica nivoa voda, komandir čete čak može da odluči da komandira voda koji je na tom pravcu ili neposredno suseduje tome, da on reguliše sadejstvo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. I da li se na kraju možemo složiti, da li proizilazi kao logičan zaključak da upravo na ovoj osmatračnici, to jeste na mestu na kome boravi komandir čete, da li on to mesto može da iskoristi radi dogovora o sadejstvu sa ovim jedinicama, o čemu smo maloprije...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Može.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li se možemo složiti i kako glasi vaš odgovor, da komandir čete kroz zapovest i odluku komandanta bataljona, dobija pravce napada, a da više jedinice dobijaju takozvane zone odgovornosti, to jeste, zone dejstva?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Zone dejstva, zone napada.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Je li to tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo trenutak.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Evo ponoviću.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Razumeo sam pitanje. Samo trenutak. U odbrani dobija rejon, u napadu dobija pravac. Tačno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li biste bili ljubazni da kao vojni ekspert nam bar delimično objasnite šta znači napad na naseljeno mesto? Da nam malo približite šta to znači, kao vid borbenog dejstva?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Napad na naseljeno mesto je napad kao što je napad na bilo koji objekat, ako ga posmatramo sa stanovišta protivnika. Znači, na neku zemljišnu prostoriju sa određenim specifičnostima. Znači, naseljeno mesto, utvrđeno samim tim što je naseljeno mesto, ojačano u inženjerskom smislu, fortifikacijski, sa mogućnostima organizacije kružne odbrane, sa mogućnostima ispoljavanja neposrednih dejstava sa bliskih odstojanja, iz zaseda i tako dalje. Znači, ako je naseljeno mesto u pitanju, te specifičnosti moraju biti poznate, uvažene od strane komandanta koji rešava taj problem...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... i ono se po pravilima, zbog svih tih specifičnosti i težine, i pretpostavke velikih gubitaka zbog takvih, zbog tih specifičnosti, u načelu blokira... blokira, obilazi i nastavlja dejstvo dalje. Ali u ovom slučaju Vukovar je treb'o biti zauzet, i iz te je situacije proizašao direktan napad i direktno angažovanje u gradu i kroz grad.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, iako je svedok izgleda u dobroj predavačkoj formi, baš u ovom trenutku je čini mi se, vreme za pauzu. Pa bih zamolio da sada prekinemo svedoka.

SUDIJA PARKER: Nadam se da nećete izgubiti vaš osećaj tokom pause. Nastavićemo u 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Boroviću, izvolite.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sada bih vas zamolio da nešto govorimo o kapetanu Radiću. Da li znate na kojoj dužnosti je on bio za vreme borbenih dejstava?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Kapetan Radić je bio komandir čete u Prvom motorizovanom bataljonu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I... Dobro.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Izvolite?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I u sastavu Jurišnog odreda 1, pošto se Prvi bataljon nalazio u sastavu Jurišnog odreda 1. Znači, u Prvom bataljonu. Precizno sam odgovorio.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li ste u toku boravka u Vukovaru nekada bili na pravcu napada Treće čete, a u svojstvu nekoga ko obilazi i kontroliše borbene položaje?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam. Samo sam bio na komandnom mestu Jurišnog odreda 1.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. S obzirom da ste nam rekli da ste bili član štaba u Negoslavicima, da li ste čuli nešto o kapetanu Radiću i načinu njegovog rukovođenja i komandovanja na mestu na kome se on nalazio?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam posebno čuo ništa ni pozitivno, ni negativno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Postoje činjenice o kojima su se izjašjavali svjedoci - da je on skoro na samom početku ostao bez svojih formacijskih komandira vodova. Pitam vas kao nekog ko se razume u tu problematiku, kakav bi to morao biti oficir, kao komandir čete, da na pravcu dejstava na kojima je bio, bez komandira vodova vodi te operacije? Konkretno. A da ne sugerišem. Da li je morao biti snalažljiv, odlučan, disciplinovan? Kako bi trebalo da izgleda taj oficir u nedostatku formacijskih komandira vodova?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Bez formacijskih komandira vodova, vrlo je teška situacija za komandovanje četom i potrebna je izuzetna sposobnost da se zadatak izvrši od strane komandira čete i sve elemente koji podrazumevaju tu sposobnost i odgovornost, profesionalnost, samoinicijativa... neprekidan rad, muku... veliku.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Vi ste, dajući izjavu istražiteljima Tužilaštva... Delimično vam je ukazivao uvaženi kolega na delove izjave koju ste dali istražiteljima... Vi tu izjavu imate kod sebe, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U paragrafu 20 te izjave, između ostalog, stoji, ja ću pročitati da vas ne mučim, a vi me pratite: "Tokom operacija odredi TO Petrova gora i Leva Supoderica bili su podređeni Gardijskoj motorizovanoj brigadi na području..." naglašavam "...na području na kome su se nalazile". Moje pitanje... To tako piše, je l' se slažemo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Za nas u ovom sudskom postupku nije tajna da se njihov pravac dejstva podudara sa pravcem dejstva Treće čete, kojom je komandovao kapetan Radić ali u okviru, kao što ste i sami, čini mi se, vi konstatovali, Prvog JOD-a, to jeste Prvog jurišnog odreda kojim je komandovao Borivoje Tešić, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Po principu subordinacije, ko je u tom trenutku komandant tih jedinica koje se zovu odred Petrova gora i Leva Supoderica?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komandant je komandant Jurišnog odreda 1, Borivoje Tešić.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Drugo pitanje: 18. jedanaestog, da li smo se složili da su prestala borbena dejstva u Vukovaru, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li nam možete odgovoriti da li je toga dana prestala potreba za jurišnim odredima, jurišnim grupama koje su bile formirane i formirani za izvršenje određenih zadataka?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Prestala je potreba.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ako su završena borbena dejstva, kao što jesu, moglo se odmah reagovati da se organizacijsko-formacijiski reši pitanje vraćanja na formacije...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... ali nije. To je neka druga tema.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je komandant bataljona Borivoje Tešić, a istovremeno komandant prvog JOD-a, na osnovu svoje odluke mogao prebacivati jedinice Teritorijalne odbrane i jedinice Leve Supoderice na razne pravce borbenog dejstva, a u okviru svoje zone odgovornosti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Mogao je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li je vama kao svedoku poznato da je on to činio i na osnovu odluke pukovnika Mrkšića, znači, i na osnovu odluke pukovnika Mrkšića kao komandanta Operativne grupe Jug?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato kako je on komandovao u delu zone za koju je bio nadležan. Pretpostavljam da je formirao jurišne grupe od svojih formacijskih četa i ovih odreda koji su mu bili pridodati u zoni dejstava. Pretpostavljam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam imao nijednu njegovu zapovest na uvid. Možda i jesam, ali se ne sećam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Pa ja ću vam kasnije pokazati nešto od tih zapovesti, tako da ćete vi sigurno dati vrlo precizno pitanje, odnosno odgovor na moje pitanje. U ovom kontekstu prethodnog pitanja, da li je komandir čete mogao doneti odluku o upotrebi jedinica Teritorijalne odbrane i upotrebi jedinica Leve Supoderice na način kako je to mogao da uradi Borivoje Tešić, komandant Prvog jurišnog odreda ili nije?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. I da li, ako dozvolite, možemo na kraju da se složimo, da je komandant bataljona, komandant Prvog JOD-a, gospodin Tešić i *de iure* i *de facto* imao odgovornost nad jedinicama Teritorijalne odbrane i jedinicama Leva Supoderica?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Sada bih zamolio sudskog poslužitelja da stavi na ekran dokaz broj 405. Inače, on se nalazi u tabulatoru broj 3 koji sam takođe, ovaj dokument, poslao i Pretresnom veću i Tužilaštvu, a radi se o zapovesti komandanta Gardijske motorizovane brigade za blokadu i napad, koja je predata komandantima iz sastava Gardijske motorizovane brigade 1. desetog 1991. godine.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li biste bili ljubazni da nam pročitate na strani 2 pod tačkom 5 "Zadaci jedinica", samo ovaj prvi stav, ako vam nije teško?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne. "Jurišni odred 1 sastava: Prvi motorizovani bataljon sa trećom četom, sa trećim vodom Prve čete oklopnog bataljona, drugim vodom druge baterije lakog samohodnog artiljerijskog raketnog divizionu protivvazušne odbrane, i prvim vodom treće čete Drugog bataljona vojne policije i odeljenje pionira, komandant odreda, komandant Prvog motorizovanog bataljona. Zadatak: dovesti pešadijske delove u prvi sektor na dostignutu liniju u toku noći, pre svanuća, 2. desetog 1991. godine, sa vodičem iz odreda Teritorijalne odbrane Petrova gora".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Molio bih sada sudskog poslužitelja da stavi na ekran dokaz broj 408. Sada se radi o tabulatoru broj 4. Ovde se radi takođe časni Sude, o odluci komandanta Operativne grupe Jug od 15. oktobra 1991. godine. I molim vas...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Dakle, molim svedoka da pročita tačku 2, i to samo pod a)...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:... u kojoj se govori o Prvom JOD-u?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "JOD 1, sastav: Prvi motorizovani bataljon, treća četa, treći vod prve čete, treće odeljenje Prve tenkovske čete oklopnog bataljona", pardon "treći vod Prve tenkovske čete oklopnog bataljona, prvi vod druge čete Bataljona vojne policije i četa dobrovoljaca. Iz sadašnjeg borbenog rasporeda da produži napad i u sadejstvu sa Jurišnim odredom 2 i Trećim bataljonom 211. oklopne brigade i jedinica Petrova gora, razbiti ustaške jedinice na pravcima: ulica Vladimira Gaćeše, naselje Šeste proletherske divizije i ulica Svetozara Markovića, ulica 1. maja. Ovladati sa Hercegovačkim naseljem, a zatim produžiti napad i ovladati sa ulicom Šesta proletherska divizija i ulicom 1. maja, i tako stvoriti uslove glavnim snagama za izbijanje u centar Vukovara".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Molio bih sudskog poslužitelja da stavi na ekran Dokaz broj 410. To je tabulator broj 5. Ovde se takođe radi o odluci komandanta Operativne grupe Jug od 29. oktobra 1991. godine.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I ako ne maltretiram mnogo svedoka, zamolio bih da pročita tačku 2, o sastavu i zadacima Prvog JOD-a kojim je komandovao major Tešić?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Jurišni odred 1 sastava: Prvi motorizovani bataljon, prvi vod treće čete Drugog bataljona vojne policije, odred Leva Supoderica, odred Petrova gora, četa dobrovoljaca Novi Sad i jedan tenk M-84, i jedno odeljenje, prvo odeljenje Prve Pionirske čete, deo jedinica Teritorijalne odbrane iz sadašnjeg rejona. Produžiti napad u sadejstvu sa Jurišnim odredom 2 uz ubacivanje snaga. Razbiti ustaške jedinice u Cvetnom i Pionirskom naselju, izbiti na ulicu 1. maja, a zatim u sadejstvu sa Trećim bataljonom 211. oklopne brigade, glavnim snagama produžiti napad, uz zahvat ulice 1. maja, a pomoćnim razbiti ustaške snage u rejonu naselja Šeste proletherske divizije".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li biste sada bili ljubazni da nam kažete na osnovu vaših najboljih saznanja iz ovoga što ste nam, između ostalog, rekli i pročitali detaljno, vezano za upotrebu Prvog JOD-a, ko je odgovoran komandi Operativne grupe Jug za upotrebu jedinica Teritorijalne odbrane i Leve Supoderice ovamo?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Komandant Jurišnog odreda 1.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: To je Borivoje Tešić?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li na osnovu vašeg saznanja možete da potvrdite da je u pravilima koja postoje, i koja ste vi proučavali, to su Pravila četa – vod, da li je u tom pravilu regulisano sledeće: da je za izvršenje borbenih zadataka, četa se može ojačati oruđima do jačine voda i to bestrzajnim topovima...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Minobacačima...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:... minobacačima 82. milimetra... Oprostite molim vas, da se ne bismo preklapali. Dakle, i to bestrzajnim topovima, minobacačima 82. milimetra, izuzetno baterijom minobacača 120. milimetra, Pionirskim vodom, vodom tenkova, a u određenim uslovima i vodom jedinica Teritorijalne odbrane. Pitanje glasi: Da li možete da potvrdite da ovako nešto postoji u vojnim Pravilima četa – vod?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da, postoji.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li biste bili ljubazni da nam kažete i da nam napravite poređenje između voda Teritorijalne odbrane i odreda Teritorijalne odbrane, u smislu brojnog stanja i mogućnosti upotrebe jedne i druge jedinice?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Odred Teritorijalne odbrane je ranga bataljona Jugoslovenske narodne armije u to vreme. Samo može biti manjeg brojnog stanja i različitog naoružanja. Uglavnom je naoružan sa lakim naoružanjem. Formacijsku strukturu može i ima istu. Znači, sastoji se od četa Teritorijalne odbrane. Čete se sastoje od vodova. I kod njih je otprilike trojna formacija – sa tri voda, tri čete, tri bataljona, sa ovim ojačanjima o kojima ste govorili .

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala lepo.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A brojno stanje, rekao sam, nije kao bataljona, u ono vreme, oko 700 ljudi. Može da bude možda nešto manje.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li se onda možete složiti sa konstatacijom Odbrane, da treća četa kojom je komandovao Radić, u formacijskom sastavu, nije mogla da ima dva odreda Teritorijalne odbrane?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Dva odreda Teritorijalne odbrane? Pa nije...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li se slažete ...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... pa nije mogla ni jedan. Po principu pretpočinjavanja, pitanje je da li je mogla da ima i četvu, a kamoli odred.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li bi onda, znači, na osnovu ovog vašeg odgovora proizašlo da komandant Prvog JOD-a nije mogao da pretpoćini ova dva odreda Teritorijalne odbrane, ili kako uvaŹene kolege iz TuŹilaštva vole da kaŹu, inkorporira u treću četü?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikako.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To je stvarno nemoguće. To prvi put čujem da...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. U redu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam sad...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Sada bih zamolio sudskog posluŹitelja da na ekran postavi dokumenat koji je u elektronskoj sudnici na BHS verziji zaveden pod brojem 0D00-0079 i na engleskoj verziji pod brojem 0D00-0081.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Sada bih vas zamolio da pogledate tabulator 1. Odnosi se na odluku komandant Operativne grupe Jug od 14. jedanaestog 1991. godine. Zamolio bih vas da pročitate paragraf ali polako, pošto mi je ovo vaŹno za odbranu, paragraf 4, a nakon toga i paragraf 5?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Jurišni odred 1 bez Prvog motorizovanog bataljona iz sadašnjeg rejona borbenog rasporeda, prebaciti na pravac ulica Dalmatinska, ulica Alije Alijagića, Vodotoranj".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li biste sada pročitali tačku broj 5?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Prvi motorizovani bataljon iz sadašnjeg rejona borbenog rasporeda - obezbediti dostignutu liniju, uspostaviti punu kontrolu osvojenog prostora i sadejstvovati snagama u napadu na pravcu ulica Sudarićeva, ulica Maršala Tita. Biti u gotovosti za aktivna dejstva na pravcu Milovo brdo, mostovi na reci Vuka".

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, ja bih zamolio da se ovaj dokumenat uvede kao dokaz.

SUDIJA PARKER: Biće uvršteno u spis.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 430.

ADVOKAT BOROVIĆ: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Radi Pretresnog veća, da li možete malo preciznije da objasnite šta znači ovo u naredbi što je pisalo: "JOD 1 bez Prvog motorizovanog bataljona" i da li možete da objasnite Pretresnom veću, ako može,

zamisao komandanta Operativne grupe da ovakav zadatak dodeli majoru Tešiću? Znači, imamo tu dva podpitanja.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: U ovom trenutku komandant Prvog motorizovanog bataljona major Tešić je bio komandant Jurišnog odreda 1. Mi smo zaključili koji je sastav tog odreda. Znači, i Leva Supoderica i Petrova gora, dva odreda i Prvi motorizovani bataljon. Komandant odlučuje da ovom delu teritorijalnih jedinica, znači ovim odredima, da ovaj zadatak koji smo pročitali u tački 4, a da Prvom bataljonu kompletnog formacijskog sastava kakav jeste, da ovaj drugi zadatak.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Podpitanje. Prvi motorizovani bataljon, koji se sada nalazi na drugom zadatku, da li to znači da on tako kompletan ima svoje tri čete, među kojima je i četa kapetana Radića?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Sve elemente formacijske koje ima taj bataljon...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala, hvala. A da li je ispravan zaključak Odbrane, ako vam kažem da je u tom trenutku major Borivoje Tešić ujedno i komandant Prvog JOD-a i komandant Prvog motorizovanog bataljona, bez obzira što se ove dve, ova dva dela nalaze na različitim pravcima dejstva?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Samo je trebao da reguliše unutar, kako da to funkcioniše.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li vam je možda kao svedoku poznato da je major Tešić postupao u skladu sa ovom odlukom komandanta Operativne grupe Jug, i da li je imao možda neki poseban razlog da ne postupi po ovakvoj naredbi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da je imao nekih poteškoća gospodin Borivoje Tešić, da li bi obavestio komandanta Operativne grupe Jug na prvom referisanju u Komandi Operativne grupe Jug, na kome je, kao što ste rekli, dolazio redovno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. O ovoj poteškoći se ne sećam da je izvestio, da je zadatak koji je dobio nerealan. Izveštavao je o onim poteškoćama o kojima sam govorio ovde...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala lepo.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... u prethodnom delu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Zamolio bih sada sudskog poslužitelja da stavi na ekran dokumenat koji nosi oznaku 0D00-0442 i engleska verzija 0D00-0444. Na ekranu imamo odluku komandanta Operativne grupe Jug od 16. jedanaestog 1991. godine.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I sada bih zamolio svedoka da pročita...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:... i tačku 1 i tačku 2, ako vam nije teško?

ADVOKAT BOROVIĆ: To je tabulator 2 za kolege iz Tužilaštva i za Sud.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačku 1, odluku?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "Odlučio sam, uz potrebna pregrupisavanja i uključivanja u borbena dejstva novodošlih jedinica, produžiti napad po prethodnoj odluci, glavnim snagama na pravcu: Milovo brdo, mostovi na reci Vuka, a pomoćnim snagama na pravcu: groblje, Slavija, Vučedol, Mitnica, sa ciljem: u toku 17. jedanaestog 1991. godine raseći glavne ustaške snage, uspostaviti kontrolu nad centralnim delom grada i što više suziti front odbrane ustaških snaga na Mitnici. Borbeni raspored..."

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Samo malo. Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: "...Borbeni raspored po prethodnoj odluci."

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To je isto u odluci komandanta, tako da...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: E, da li biste sada pročitali ovaj važniji deo. Ovo smo kao uvod: "Zadaci jedinicama" i samo da pročitate ovu tačku 1.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačka 1: "Prvi motorizovani bataljon u skladu sa zadatkom od 14. jedanaestog 1991. godine: Uz podršku dela snaga Oklopnog bataljona Gardijske motorizovane brigade, produžiti napad na pravcu ulica Sundarićeva, naselje Rade Končara, mostovi na reci Vuka i do 16.00 časova 17. jedanaestog ovladati prostorom: mostovi reke Vuka, ulica Maršala Tita, sa koga biti u gotovosti za produženje napada preko Trga Republike ka Dunavu i ulici Maršala Tita – ulica Stjepana Radića", to je znači crtica, to je linija.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Pitanje: zašto komandant Operativne grupe Jug u ovom paragrafu precizira zadatak Prve motorizovane brigade i šta znači ova činjenica koju ste pročitali "U skladu sa zadatkom od 14. jedanaestog 1991. godine"?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ona je u vezi sa ovom idejnom odlukom... idejnim delom odluke komandanta, koju sam pročitao u prvoj tački. Razlog je pregrupisavanje, potreba za pregrupisavanjem i uključivanjem novodošlih jedinica. Da, razumeo sam, napravili ste lapsus, dobro, znam.

ADVOKAT BOROVIĆ: Časni Sude, u 17. redu ima lapsus. Piše: "Motorizovana brigada" a treba "Motorizovani bataljon". Verovatno sam ja napravio grešku, ali... iako je to nesporna stvar, molim da se to registruje kroz transkript, jer sve vreme govorimo o Prvom motorizovanom bataljonu... Je li mogu da nastavim dalje? Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li nam možete sada reći, u ovom trenutku u kome govorimo, u skladu svih ovih odluka, pod čijom se komandom nalazi Teritorijalna odbrana, odnosno odred TO Petrova gora i Leva Supoderica?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pod komandom komandanta Jurišnog odreda 1, majora Borivoja Tešića.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. A da li vi, kao neko koji se, ko se time bavio, znate za postojanje bilo kog dokumenta, odluke ili naređenja, kojim ste se bavili na komandnom mestu Operativne grupe Jug, posle 6. jedanaestog 1991. godine, koji je bitno promenio ovu situaciju koju smo citirali kroz ova dokumenta, u smislu odgovornosti nad jedinicama TO Petrova gora i Leve Supoderice, u toku trajanja borbenih dejstava?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Ja bih zamolio časní Sude, ako biste bili ljubazni da uvedemo ovaj dokumenat kao dokaz?

SUDIJA PARKER: Uvrštava se u spis.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet broj 431.

ADVOKAT BOROVIĆ: I još jedna intervencija na zapisnik. Ovde piše u 12. redu da je 6. jedanaesti, a rekao sam 16. jedanaesti, a i u ovom dokazu koji ovde imamo vidi se da je datum 16. jedanaesti 1991. godine, pa bih molio da se ovo smatra kao ispravljeno.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U toku glavnog ispitivanja, a vezano za dokument Tužilaštva, naređenjem o uspostavi komande, komandi rejona, u jednom paragrafu ste pročitali da za komandante mesta u gradu Vukovaru su bili određeni komandanti jurišnih odreda, svako u svojoj odgovornosti, je l' tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Ja bih sada hteo da razgovaramo o komandantu mesta Petrova gora, pa bih u tom smislu zamolio da se, to je tabulator 6 za svedoka i kolege, uvede, odnosno stavi na ekran Dokaz 418. I ako biste bili ljubazni, pošto ste na traženje kolege tužioca čitali o jedinicama Operativne grupe Jug i čitali ste tri tačke, da pročitate sada četvrtu tačku, do koje je stiglo Tužilaštvo u svom pitanju, a odnosi se upravo na ono o čemu vas pitam. Dakle, tačka 4, na strani 2, tabulator 6.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da: "U oslobođenom Vukovaru za komandante su postavljeni: za Vučedol i Mitnicu major Stupar Miroslav, za Petrovu goru i zapadni deo od groblja do reke Vuke, major Tešić Borivoje, za deo Vukovara od ulice Sajmište istočno do Mitnice, major Bajić Adem..."

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Dalje nam ne treba. Vi ste na transkriptu 3. maja, strana 8.091 govorili uopšteno o zadacima i obavezama tih komandanata mesta, što se odnosilo i na majora naravno, Tešića, kao komandanta mesta Petrova gora, jer se radi o istoj naredbi. Moje pitanje glasi: Ako je major Tešić u Prvomvodu imao pod sobom potčinjen jedan vod vojne policije, da li je on mogao, da li je trebao taj vod vojne policije da koristi u sprovođenju vojne vlasti na ovom području zavođenja discipline, sprečavanje pljačkanja i sprečavanje maltretiranja civilnog stanovništva?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Imao je. Baš taj vod je namenska snaga kojom je mogao to da reguliše.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. "Ovčara" se nalazila u zoni odgovornosti 80. motorizovane brigade i vi ste, svedočeći ovde a i Tužilaštvu na paragrafu 60, da sad ne čitate, rekli da je na dan 20. jedanaestog 1991. godine Mrkšić izdao naredbu, mislim da ste o tome govorili, kojom se podvlači odgovornost svih komandanata grada, za potpuno funkcionisanje vojne vlasti u skladu sa njegovim prethodnim naredbama, je li tako?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: 20. jedanaestog izdaje...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Tako je.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... naredbu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Je li tako? Da li je to tačno ovo što sam...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Tačno je.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači da komandant mesta Ovčara, Jakubovac i Grabovo ima i treba da ima potpunu kontrolu na tom delu teritorije na kome je komandant mesta?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: I kontrolu i odgovornost.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači u onom smislu koji nas najviše interesuje, da je on imao efektivnu kontrolu na tom području i na jedinicama i na prostoru na kome se nalazi?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Dodatno pitanje. Kada se... da li vam je poznato da se vojna policija 80. kragujevačke motorizovane brigade povukla 20. jedanaestog oko 22.30 sa "Ovčare", ispred hangara? Da li vam je to poznato? Ako vam kažem da je to činjenica o kojoj vi niste svedočili, a da je poznata Odbrani, i ako vam kažem da je tako moglo biti, moje pitanje glasi: da li to znači, iako se povukla četa vojne policije 80. kragujevačke motorizovane brigade, da li je i dalje komandant, potpukovnik Vojnović odgovoran za mesto Ovčara?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

ADVOKAT BOROVIĆ: Pošto imam još dva do tri pitanja časni Sude, da li dozvoljavate da još nastavim. Ne znam... i da bi završili. Hvala. U redu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Jedan svedok je ovde u toku ovog sudskog postupka u izjavi koju je davao, rekao da je viđao na tim zvaničnim sastancima u Operativnoj grupi Jug Miroslava Radića, na koje je on povremeno dolazio.

ADVOKAT BOROVIĆ: Referenca za Tužilaštvo i Sud je da je to svedok pod brojem 70 na listi po Pravilu 65ter. Taj svedok, dakle, nije još saslušan. Za Sud, mislim da je greška ovde u transkriptu i ne govorim o kom se svedoku radi, ali pod pretpostavkom da će tu izjavu ponoviti, koju je već dao istražiteljima Tužilaštva.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: On je takođe, ako vam kažem, izjavio da je kapetan Radić bio komandir čete vojne policije. Da li nam možete reći, pod jedan: Da li je mogao u svojstvu komandira čete prisustvovati sastancima štaba i da li je on uopšte bio komandir čete vojne policije, ili ovo nije tačno što nam je taj svedok pokušavao saopštiti?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Radić je samo jednom došao na komandno mesto u Negoslavce i nije mu dozvoljeno ni da uđe u Operativnu salu.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: A jasno je jel' bio komandir čete vojne policije ili motorizovane čete, mislim to...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A odgovor glasi, bio je komandir?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Motorizovane čete.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Treće.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Jedan svedok je u toku svedočenja ovde izjavio da je svoj puškomitraljez razdužio na jednom policijskom punktu na ulazu u selo Negoslavci. Takođe je izjavio da je dobio potvrdu od starešine Gardijske brigade, koji se zove Žunić R. i koji je po činu major. Prvo: da li znate nekog majora koji se prezivao Žunić, da je pripadao Gardijskoj motorizovanoj brigadi, i da li je taj neki major mogao na pultu, ovo je drugo podpitanje, da overava potvrde o oduzetom oružju sa pečatom vojne pošte 4795-2?

ADVOKAT BOROVIĆ: Referenca za Sud i Tužilaštvo je Dokaz broj 197, da bi se znalo o čemu pričamo.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Da. Žunić nije bio major. Ne znam da li je bio i kapetan prve klase. On je bio u sastavu bataljona, Prvog bataljona vojne policije. Bataljon... Prvi bataljon vojne policije je imao dva zadatka, da ne govorimo o trećem kasnije kad se uveo u borbena dejstva. Znači, kontrola i obezbeđenje teritorija i obezbeđenje komandnog mesta. Znači, u obezbeđenju teritorija formirao je punktove. Da li je na tom punktu o kome vi govorite, odnosno o kome je taj svedok govorio, da li je na tom punktu bio taj kapetan, poručnik Žunić ili nije, ne znam. A...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: A drugo podpitanje: da li je mogao tu proveravati potvrde...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Potvrde su...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:...sa pečatom vojne pošte?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam kako su to organi koji su... organi bezbednosti su to organizovali i taj njihov operativni deo su verovatno imali ovlašćenje da sa pečatom...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR:... ne znam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: U redu. Pošto vidim da niste tu precizni...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:... i da ne biste nagađali dalje, ipak ćemo odustati od ovog pitanja. Sledeće pitanje. Jedan svedok...

ADVOKAT BOROVIĆ: Za Sud P-022.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:... je u svom svedočenju tvrdio da je Hrvatima...

ADVOKAT BOROVIĆ: P-022 treba da piše. U transkriptu je greška, piše P-021. Znači, P-022.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE:... tvrdio je da je bilo naređeno Hrvatima da ne idu u Vukovar ili, da budem potpuno precizan, na strani 4.949 red 24, taj svedok je izjavio da: "Pre polaska u Vukovar..." misli se na Gardijsku brigadu, "...svi hrvatski vojnici su izdvojeni i kada smo dobili uzbunu, vojna policija ih je izdvojila". Ja sam čuo vaše mišljenje i tvrdnju povodom ovoga. Da li to znači da ovo nije tačno i da nije bilo nikakvog izdvajanja hrvatskih vojnika, i da nije bilo nikakvih naređenja u tom pravcu?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno. Mogu da preciziram?

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Izvolite.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Znači, pored bataljona za obezbeđenje koji je imao definisane objekte obezbeđenja, u kasarni je morao ostati deo ljudstva radi obezbeđenja kasarne i za redovne poslove pozadinskog obezbeđenja. Radio je vojnički restoran, radili su sve strukture u kasarni. Ostavljen je deo vojnika. Ostavljen je deo vojnika. Nije se išlo po nacionalnoj strukturi i ono što sam rekao advokatu Tužilaštva, u borbenim dejstvima u Vukovaru je bilo mnogo vojnika Hrvata, i starešina, podrazumeva se.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala lepo. Isti ovaj svedok P-022 je na strani 5.151, u redu 16. u transkriptu, tvrdio da je kapetan Dragan, misli na Bondžulića, imao zadatak da obezbeđuje kuću u kojoj je spavao kapetan Radić. Prvo : da li vi znate ko je kapetan Dragan Bondžulić, i kakvu je on imao ulogu u dešavanjima u Vukovaru? Kojim je on jedinicama komandovao?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Bondžulić? U motorizovanim bataljonima smo imali baterije minobacača 120 milimetara. On je bio u bateriji minobacača 120 milimetara, da li komandir baterije ili jedan od komandira voda.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Da li to znači da nije tačna tvrdnja ovog svedoka da je komandir ove jedinice mogao da služi kao obezbeđenje kuće u kojoj je spavao kapetan Radić, ili nije tačno?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ako se radilo znači po načelima i po rasporedu jedinica, po rasporedu u borbenom poretku, nema šanse.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: I još jedno pitanje, mislim da je stvarno poslednje...

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jeste da je mogao, izvinjavam se, jeste da je mogao, pošto govorim o artiljerijskoj jedinici. Artiljerijski osmatrači su bliže

položaja jedinica u napadu, da bi mogli da osmatraju vatru, javljaju na vatrene položaje, da bi se vršile korekture. U tom nekom slučaju... u toj nekoj varijanti, taj komandir baterija ako je bio glavni za osmatranje, mogao je biti blizu, blizu osmatračnice kapetana Radića.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala. Ali konkretno, da li je ta, deo te jedinice mogao služiti za obezbeđenje svo vreme kuće u kojoj je spavao kapetan Radić ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne, jer vatrene položaj je pozadi i tu je vojska, a ovo je nešto drugo.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala.

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Jedino ako ga je on sam obezbeđivao tako...

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Da li je kapetan Radić na osnovu svega ovoga što ste nam sada izjavili, mogao da vodi, on kao kapetan Radić, i kao komandir čete, operaciju Vukovar, da li je on mogao da ima štab koji vodi operaciju oslobađanja Vukovara? Da ili ne?

SVEDOK TRIFUNOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT BOROVIĆ – PITANJE: Hvala vam lepo.

ADVOKAT BOROVIĆ: Završio sam unakrsno ispitivanje. Inače, oprostite, iako sam završio, ovo se odnosi na izjavu svedoka koja je data još 1996. godine, predata Tužilaštvu, strana 3, paragraf 4, takođe engleska verzija, svedok je P-002, koji će biti saslušan i pred ovim Pretresnim većem, ali naveliko o ovome je govorio, čime sam mislio da imam pravo u interesu pravičnog suđenja da na neki način ukažem Pretresnom veću o nečemu što, po meni, predstavlja grešku. Hvala.

SUDIJA PARKER: Puno vam hvala gospodine Boroviću. Mislim da je sada zgodan trenutak da prekinemo sa radom. Eto, pustićemo gospodina Bulatovića ranije. Dakle, završavamo sa radom, a nastavićemo u ponedeljak u 12.00 časova.

